

Na osnovu člana 185 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list Crne Gore” br. 2/18, 34/19 i 38/20) i člana 44 Statuta Opštine Budva („Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi” br. 2/19), Odbor povjerenika Opštine Budva na sjednici održanoj _____ donosi:

ODLUKU

o potvrđivanju Odluke o usvajanju godišnjeg programa rada i finansijskog plana za 2021 godinu DOO “Vodovod i kanalizacija” Budva

Član 1

Potvrđuje se Odluka o usvajanju godišnjeg programa rada i finansijskog plana za 2021 godinu DOO “Vodovod i kanalizacija” Budva protokolisana u Službi predsjednika br.01-082/21-1630/1 od 15.06.2021. godine

Član 2

Odluka stupa na snagu danom donošenja a objaviti će se u Službenom listu Crne Gore – Opštinski propisi”.

OBRAZLOŽENJE:

Članom 185 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list Crne Gore” br. 2/18, 34/19 i 38/20) , propisano je da kad Skupština Opštine duže od šest mjeseci ne održava sjednice, ne izvršava odluke nadležnih sudova ili ne izvršava zakonom utvrđene obaveze čime se onemogućava ostvarivanje prava građana ili nanosi znatna materijalna šteta, Vlada će upozoriti skupštinu, da u određenom roku, obezbijedi ostvarivanje svojih funkcija, odnosno izvrši zakonom utvrđene obaveze.

Ako skupština, u roku iz stava 1 ovog člana, ne uspostavi obavljanje svojih funkcija, odnosno ne izvrši zakonom utvrđene obaveze, Vlada će, na predlog Ministarstva, raspustiti skupštinu.

U slučaju raspuštanja skupštine, funkciju skupštine do konstituisanja nove skupštine vrši odbor povjerenika, koji imenuje Vlada.

Broj

Budva, _____

ODBOR POVJERENIKA OPŠTINE BUDVA

**Predsjednica,
Sonja Vukićević**

Sonja Vukićević

MARKO A.

ДРУШТВО ЗА ПРОЈЕКТОVANJE
 "ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА"
 Бр. 01-1746/1
 Будва, 15. 04. 2021 год.

388

OPŠTINA BUDVA

Primljeno: 15-04-2021				
Org. jed.	Jed. klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
05-082/21	462/1	3		

JEDAN PRIMJERAK ORIGINAL
 DVA PRIMJERKA KOPIJE

OPŠTINA BUDVA
 SEKRETARIJAT ZA INVESTICIJE
 n/r v.d.sekretara Joka Popovića

Molimo Vas da za sledeću sjednicu Skupštine Opštine Budva pripremite Odluku o davanju saglasnosti na :

1. Program rada i Finansijski plan DOO „Vodovod i kanalizacija“ Budva za 2021. godinu

PRILOG: - Odluka Odbora direktora Društva o usvajanju Programa rada i Finansijskog plana DOO „Vodovod i kanalizacija“ Budva za 2021. godinu br.01-1746/2 od 14.04.2021. godine
 - Program rada i Finansijski plan DOO „Vodovod i kanalizacija“ Budva za 2021. godinu br.01-1746/1 od 14.04.2021. godine

S poštovanjem,

DOO „VODOVOD“ BUDVA
 V.D.IZVRŠNOG DIREKTORA
 Dokić Jasna

Dokić

2. J.

Na osnovu člana 30 Statuta DOO " Vodovod i kanalizacija „ Budva , Odbor direktora Društva na IV sjednici , održanoj dana 14.04.2021.godine, donio je sledeću:

ODLUKU

Usvaja se Program rada i Finansijski plan DOO " Vodovod i kanalizacija " Budva za 2021.godinu.

Sastavni dio ove Odluke čini Program rada i Finansijski plan DOO " Vodovod i kanalizacija " Budva za 2021.godinu.

Program rada i finansijski plan shodno odredbama čl. 27 Statuta Društva dostaviti nadležnom organu osnivača radi davanja saglasnosti na isti.

O sprovođenju Odluke staraće se izvršni direktor.

Образложење

Program rada i Finansijski plan DOO " Vodovod i kanalizacija " Budva za 2020. godinu je izrađen u skladu sa MRS(Međunarodnim računovodstvenim standardima) i na osnovu analize tekućeg stanja poslovanja Društva , realizacije programa rada i finansijskog plana za deset mjeseci 2020.godine i predviđanja istih za preostala dva mjeseca iste godine kao i na osnovu analize rada i planiranog programa rada svih sektora Društva pojedinačno.

Po planu rezultat poslovanja Društva bi trebao biti pozitivan i da prikaže dobitak od 18.840,00 €.

Ukupni prihodi su planirani u iznosu od 6.901.650,00 € a ukupni rashodi u iznosu od 6.882.810,00 €. Što daje navedeni pozitivni rezultat poslovanja.

Najznačajniji prihod je prihod od pružanja usluga vodosnadbijevanja, sakupljanja i odvođenja otpadnih voda koji je planiran na iznos od 5.998.300,00 €.

Ukupni rashodi su planirani na 6.882.810,00 € od kojih su značajniji : rashod za zarade , naknade zarada i ostali lični rashodi u iznosu od 3.186.110,00 € i trošak nabavke vode iz regionalnog vodovoda 1.063.000,00 €.

Troškov materijala planirani su da budu manji u odnosu na predhodnu godinu i isti iznose 584.000,00 €

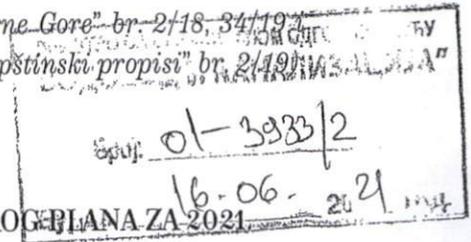
Ostali operativni troškovi su isti ili manji u neznatnoj mjeri u odnosu na 2020.godinu ali na nivou da obezbjede nesmetano poslovanje.

Shodno naprijed navedenom odlučeno je kao u dispozitivu.

ODBOR DIREKTORA
PREDSJEDNIK
Đorđe Pribilović

Na osnovu člana 59 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list Crne Gore” br. 2/18, 34/19 i 38/20) i člana 101 Statuta Opštine Budva („Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi” br. 2/19) predsjednik Opštine Budva donosi:

ODLUKU
O USVAJANJU GODIŠNJEG PROGRAMA RADA I FINANSIJSKOG PLANA ZA 2021
GODINU DOO "VODOVOD I KANALIZACIJA" BUDVA

Član 1

Usvaja se Godišnji program rada i finansijski plan za 2021. godinu DOO "Vodovod i kanalizacija" Budva.

Član 2

Odluka stupa na slagu danom donošenja a objaviti će se u "Službenom listu Crne Gore - Opštinski propisi".

OBRAZLOŽENJE:

Članom 59 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list Crne Gore” br. 2/18, 34/19 i 38/20), propisano je da Predsjednik opštine privremeno donosi akte iz nadležnosti skupštine ako skupština nije u mogućnosti da se sastane ili je iz drugih razloga onemogućen njen rad, a njihovim nedonošenjem bi se ugrozio život građana ili imovina veće vrijednosti.

Članom 101 Statuta Opštine Budva („Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi” br. 2/19), propisano je da Predsjednik Opštine privremeno donosi akte iz nadležnosti Skupštine ako Skupština nije u mogućnosti da se sastane ili je iz drugih razloga onemogućen njen rad, a njihovim nedonošenjem bi se onemogućilo ostvarivanje prava i obaveza građana i ugrozila imovina veće vrijednosti.

Razlog hitnosti je sadržan u činjenici da je rok za dostavljanje saglasnosti na Godišnji program rada i finansijski plan za 2021. godinu DOO "Vodovod i kanalizacija" Budva, Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisanje komunalne djelatnosti 16.06.2021. godine, i da će u slučaju da se isti ne dostavi do navedenog datuma regulator odbiti davanje saglasnosti na predlog cijena usluga za 2020. godinu.

Broj 01-082/21-1630/11
Budva, 15.06.2021.

OPŠTINA BUDVA

Handwritten signature

GODIŠNJI PROGRAM RADA I FINANSIJSKI PLAN
DOO „VODOVOD I KANALIZACIJA“ BUDVA
ZA 2021. GODINU

Budva

D. J.

SADRŽAJ

1. VIZIJA, MISIJA I CILJEVI	2
2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	3
3. UVODNE NAPOMENE.....	4
4. ANALIZA REALIZACIJE GODIŠNJEG PROGRAMA RADA I FINANSIJSKOG PLANA ZA 2020. GODINU.....	6
4.1. REALIZACIJA PROGRAMA RADA ZA DESET MJESECI 2020. GODINE	6
4.2. REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA ZA DESET MJESECI 2020. GODINE	13
4.3. ANALIZA TRENUTNOG STANJA	16
5. PROGRAM RADA ZA 2021. GODINU	19
5.1. SEKTOR ZA FINANSIJE	19
5.2. SEKTOR ZA ORGANIZACIJU, PLANIRANJE I RAZVOJ	21
5.3. SEKTOR ZA TEHNIČKE POSLOVE	23
5.4. SEKTOR NABAVKE.....	25
5.5. SEKTOR ZA PRAVNE I OPŠTE POSLOVE	26
5.6. SEKTOR PRODAJE	28
6. FINANSIJSKI PLAN ZA 2021. GODINU	30
6.1. STRUKTURA PROJEKTOVANIH PRIHODA	30
6.2. STRUKTURA PROJEKTOVANIH TROŠKOVA I RASHODA	32
ZAKLJUČNA RAZMATRANJA I PREDLOG MJERA.....	37

1. Vizija, misija i ciljevi

Kvalitetom usluga i zadovoljavanjem potreba može se veoma lako postići lojalnost kod potrošača. Korisnici usluga regulisanih komunalnih djelatnosti (pravna i fizička lica) prije svega žele konstantno vodosnabdijevanje kvalitetnom vodom za piće, kao i sakupljanje i odvođenje komunalnih otpadnih voda.

Vizija Društva je zadovoljenje potreba potrošača pružanjem usluge snabdijevanja čistom pitkom vodom visokog kvaliteta i usluge odvođenja otpadnih voda.

Misija Društva se kratko može svesti pod:

- Osiguravanje snabdijevanja pitkom vodom i odvođenje otpadnih voda na ekonomičan način,
- Efikasnost svih zaposlenih u Društvu,
- Održivo korišćenje vodnih resursa,
- Efikasno uvođenje i korišćenje novih tehnologija,
- Ekološka odgovornost,
- Dobra komunikacija sa potrošačima.

Ciljevi u poslovanju Društva su:

- Održavanje finansijske stabilnosti i nezavisnosti
- Skladan odnos sa korisnicima i dobavljačima.
- Praćenje, primjena i usaglašenost sa zakonima, procedurama, planovima i politikama iz oblasti djelatnosti Društva donošenjem i primjenom internih akata kojima se bliže određuju procesi u poslovanju Društva.
- Ekonomično pružanje kvalitetnih usluga i efikasno ostvarivanje maksimalnih rezultata pridržavajući se ekonomskih principa poslovanja, odnosno trošenje resursa na održivi način.
- Ostvarivanje pozitivnih efekata poslovanja na osnovu kvalitetnih i optimalnih investicionih ulaganja u stalnu imovinu, obrtna sredstva i radnu snagu.
- Održivi razvoj poslovanja Društva.
- Pouzdano i tačno informisanje internih i eksternih korisnika o nefinansijskom i finansijskom poslovanju Društva.

2. Osnovni podaci o Društvu

Naziv:	Društvo sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija Budva“	
Skraćeni naziv:	<i>Vodovod doo Budva</i>	
Sjedište:	<i>Trg Sunca 1 85310 Budva</i>	
Telefon:	<i>+382 (0) 33 403 304 – upravna zgrada +382 (0) 33 403 484 – tehnički sektor</i>	
Fax:	<i>+382 (0) 33 452 772</i>	
Web:	<i>www.vodovodbudva.me</i>	
e-mail:	<i>vodovod@t-com.me</i>	
Poreski identifikacioni broj:	<i>02005573</i>	
PDV broj:	<i>81/31-00528-9</i>	
Osnovna djelatnost Društva:	<i>36.00 – sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode 37.00 – upravljanje otpadnim vodama</i>	
Osnivač:	SO Budva	
Izvršni direktor:	Jasna Dokić	
Odbor direktora:	<i>Predsjednik:</i>	Đorđije Pribilović
	<i>Član:</i>	Marija Vujović
	<i>Član:</i>	Tijana Stanković
	<i>Član:</i>	Milo Duletić
	<i>Član:</i>	Ognjen Mušukić

3. Uvodne napomene

DOO "Vodovod i kanalizacija" Budva (u daljem tekstu: Društvo) osnovano je od strane Opštine Budva (u daljem tekstu: Osnivač) kao srednje jednočlano privredno društvo.

Statutom Društva, koji je stupio na snagu 19.03.2014. godine, određene su osnovne i ostale djelatnosti kojima se Društvo bavi.

Osnovne djelatnosti Društva su:

- 36.00 sakupljanje, prečišćavanja i distribucija vode
- 37.00 upravljanje otpadnim vodama

Osim navedenih djelatnosti Društvo se bavi i:

- 33.11 opravka metalnih proizvoda
- 33.12 popravka mašina
- 33.13 popravka elektronske i optičke opreme
- 42.21 izgradnja cjevovoda
- 43.22 postavljanjem vodovodnih i kanalizacionih sistema
- 47.78 ostala trgovina na malo novim proizvodima u specijalizovanim prodavnicama
- 71.11 arhitektonska djelatnost
- 71.12 inženjerske djelatnosti.

Poslovanje Društva je zasnovano na primjeni zakonskih i podzakonskih propisa koji se odnose na upravljanje vodama, definišu rad Društva koje se bavi komunalnim djelatnostima, obezbjeđuju održivi razvoj i racionalno korišćenje resursa, kao i svih drugih propisa koje obezbjeđuju stabilnost poslovanja Društva.

Saglasno važećim propisima Društvom upravlja Odbor direktora imenovan od strane Osnivača, čiji je zadatak da omogući i obezbijedi razvoj Društva. Odbor direktora, uz saglasnost Osnivača, imenuje Izvršnog direktora, koji zastupa i predstavlja Društvo, organizuje i vodi poslovanje Društva, sprovodi poslovnu politiku Društva i izvršava Odluke Odbora direktora.

Prema Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji Društvo svoje aktivnosti sprovodi posredstvom sledećih sektora i službi u skladu sa zakonskim i drugim propisima:

➤ Sektor za organizaciju, planiranje i razvoj obavlja poslove praćenja i unapređenja urbanističkog planiranja, sistema kvaliteta, planiranja, istraživanja i unapređenje projekata kratkoročnog i dugoročnog razvoja; kontrole i praćenja kvaliteta vode; unapređenje informacionih tehnologija i sve druge poslove iz ove oblasti.

➤ Sektor za tehničke poslove vrši poslove sakupljanja, prečišćavanja i distribucije pitke vode; upravljanja otpadnim vodama; kontrole, održavanja i izgradnje vodovodne i

kanalizacione infrastrukture, tehničke ispravnosti mjernih instrumenata, kao i druge poslove iz ove oblasti.

➤ Sektor prodaje obavlja poslove fakturisanja usluga, naplate potraživanja, očitavanja vodomjera, korekcije stanja i potraživanja, kao i druge poslove iz ove oblasti.

➤ Sektor nabavke obavlja poslove na sprovođenju postupaka javnih nabavki, vršenju poslova nabavki i magacinskog poslovanja, kao i drugih poslova iz ove oblasti.

➤ Sektor za finansijske poslove obavlja sve poslove vezane za finansijsko poslovanje u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji, Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), kao i druge poslove iz ove oblasti.

➤ Sektor za opšte i pravne poslove obavlja poslove zastupanja Društva pred sudom i drugim državnim organima i trećim licima; poslove zaštite na radu; prati zakonitost rada Društva; izrađuje normativne akte, ugovore i druge pravne akte; planove za obuku i usavršavanje zaposlenih, kao i druge poslove iz ove oblasti.

➤ Služba unutrašnje revizije vrši poslove organizovanja i obavljanja unutrašnje revizije, procjenu adekvatnosti sistema upravljanja i kontrole, kao i druge poslove iz ove oblasti.

Kako bi se poslovanje Društva podiglo na veći nivo, već neko vrijeme se radilo na dobijanju i verifikovanju sertifikata pojedinih međunarodno priznatih standarda poslovanja. Društvo posjeduje sertifikate sledećih standarda Integrisanog Sistema Menadžmenta - IMS:

- ISO 9001:2015 – sistem upravljanja kvalitetom – je standard koji zahtjeva da sistem upravljanja kvalitetom poslovanja Društva bude u skladu da međunarodno priznatim normama.

- ISO 14001:2015 – sistem menadžmenta životnom sredinom – je standard koji definiše zahtjeve za upravljanje zaštitom životne sredine.

- ISO 27001:2013 – sistem menadžmenta bezbjednosti informacija – koji se odnosi na zaštitu od mogućih piratskih upada putem interneta.

- HACCP sistem (nije standard) predstavlja sistem bezbjednosti hrane (vode) koji se zasniva na analizi i kontroli potencijalnih hemijskih, fizičkih i mikrobioloških opasnosti kojima može biti izložena voda za piće tokom proizvodnje, distribucije i korišćenje.

Osim standarda Društvo je izradilo i Plan integriteta, koji se svake godine nadograđuje, i predstavlja interni antikorupcijski dokument u kome je sadržan skup mjera za sprječavanje i otklanjanje mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog i neetičkog ponašanja unutar Društva. Svrha Plana integriteta je da svi zaposleni u Društvu na kontrolisan način prihvataju i sprovode punu odgovornost za svoj integritet kako bi dodatno unaprijedili i ojačali mjere za efikasnije sprječavanje i suzbijanje korupcije i drugih nezakonitih i neetičkih pojava. Sprovođenjem Plana integriteta omogućava se nepristrasnost u radu, sprečava se umanjivanje ugleda zaposlenih, kao i umanjivanje mogućnosti nastanka i razvoja korupcije, ali i drugih oblika nezakonitog ili neetičkog postupanja.

4. Analiza realizacije Godišnjeg programa rada i finansijskog plana za 2020. godinu

U proteklom periodu 2020. godine Društvo je uglavnom redovno servisiralo svoje obaveze prema zaposlenima, poreskoj upravi, dobavljačima i ostalim poslovnim subjektima. Sa Regionalnim vodovodom kao dobavljačem, trenutno su u toku pregovori oko novog Ugovora o preuzimanju vode, koji bi trebao da stupi na snagu od 01.01.2021. godine. Međutim, obzirom da su mnogo manje količine vode preuzete nego što je to po osnovu Ugovora o preuzimanju vode sa Regionalnim vodovodom, vrlo je vjerovatno da će na kraj godine Regionalni vodovod fakturisati razliku do ugovorenog iznosa, što može znatno da ugrozi poslovanje Društva.

Osnovni problemi u poslovanju Društva su svakako:

- Dotrajalost vodovodne i kanalizacione mreže,
- I pored rada na smanjenju gubitaka, oni su i dalje prisutni u visokom procentu,
- Nemogućnost efikasne naplate potraživanja od državnih i opštinskih organa i korisnika opštinskog budžeta,
- Nepotpuna baza podataka o potrošačima (matični broj, adresa, ...)
- Legalizacija priključaka,
- (Ne)naplativost potraživanja,
- Nacrt Zakona o vodnim uslugama koji će nakon usvajanja značajno uticati na poslovanje Društva,
- Obaveza Atlas banke AD Podgorica u stečaju prema Društvu u iznosu 427.656.93€.

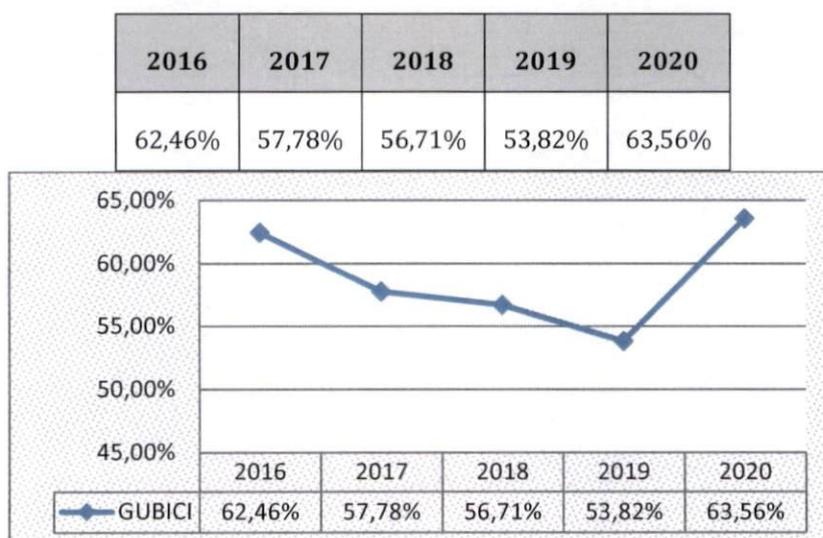
Takođe je neophodno navesti da je tekuća 2020. godina bila godina izazova, prvenstveno zbog pandemije novog koronavirusa, koja je u našoj zemlji registrovana od sredine marta. Svi problemi koje je pandemija prouzrokovala – loša zdravstvena situacija, zatvaranje dijela privrede, zatvaranje granica, loša turistička sezona i još mnogo toga – svakako su uticali na loše poslovanje Društva. Iako je planirano da 2020. godina bude bolja i uspješnija od prethodnih, to je zbog situacije bilo nemoguće ostvariti.

4.1. Realizacija programa rada za deset mjeseci 2020. godine

Sektor za organizaciju, planiranje i razvoj je u svom izvještaju naveo da je u proteklom periodu u odnosu na plan za 2020. godinu završeno 157 tehničkih uslova i 88 saglasnosti na projektnu dokumentaciju. Takođe je obrađeno 109 naloga u vezi sa priključenjem na ViK mrežu. Tokom desetog mjeseca 2020. godine obrađeno je još predmetne dokumentacije, međutim usled tehničkih problema dokumentacija nije sprovedena do kraja, pa se očekuje da će svi nalozi biti realizovani do kraja tekće godine. Detaljnija analiza će biti odrađena na kraju godine i podaci će biti dostavljeni u izvještaju koji je potreban za izradu Izvještaja o poslovanju Društva za 2020. godinu. Referenti Službe za detekciju gubitaka tokom prethodnog perioda tekuće godine pronašli su i mikrolocirali 77 kvarova na mreži. Mreža se

kontrolisala po definisanim zonama, a podaci sa terena redovno su se unisili u GIS bazu podataka. U izvještaju kontrolora kvaliteta vode navodi se da do sada nije odrađeno sve što je planirano za 2020. godinu. Eksterne i interne kontrole vode obavljene su u skladu sa važećim zakonima i propisima, kao i prethodno postavljenim ciljevima. Prvi servis hlornih stanica obavljen je u februaru 2020. godine, a drugi će biti do kraja tekuće godine. Tokom 2019. godine potpisan je tender za nabavku hlora i baždarenje boca, koji je veći i tokom tekuće godine. Planirane hlorne stanice i magacin za smještaj hlora nisu igradeni; nove boce ni turbidimetri nisu nabavljeni; nije obezbijeđen ADR sertifikat ni za vozilo ni za vozača. Još uvijek nije potpisan novi ugovor sa laboratorijama za kontrolu kvaliteta vodi, pa se kontrola radi po zahtjevu. Što se tiče unapređenja infomacionog sistema Društva uvedena je digitalna arhiva i toku je obuka zaposlenih za rad na istoj; u izradi je mogućnost online plaćanja; odrađena je nadogradnja informacionog sistema s ciljem lakšeg poslovanja, automatizacije i bezbjednosti podataka; integrisan je i paket za digitalizaciju javnih nabavki i izvršena je obuka zaposlenih za isti. Pojedine planirane aktivnosti nije bilo moguće odraditi u ovoj godini, pa se očekuje njihova realizacija tokom sledeće. Bilo je planirano da se tokom 2020. godine odrade dvije provjere svih standarda od strane eksternih provjerivača, međutim odrađena je samo jedna provjera početkom godine, dok je druga odložena do daljnjeg zbog pandemije.

Tokom 2020. godine, kao i prethodnih godina, radilo se na rekonstrukciji i izgradnji djelova cjevovoda, hidroforskih i kanizacionih stanica, pronalasku kvarova na primarnoj, sekundarnoj i tercijalnoj mreži, zatim pronalasku nelegalnih potrošača, ažurnijem očitavanja vodomjera, kao i ažurnijem evidentiranju novih potrošača. Zajednički naponi svih sektora na smanjenju gubitaka, kao i manja količina preuzete vode od Regionalnog vodovoda nisu urodili plodom, pa su gubici za deset mjeseci tekuće godine uvećani i prekinut je trend pada gubitaka. Poređenja radi gubici su za period od deset mjeseci tokom godina iznosili:

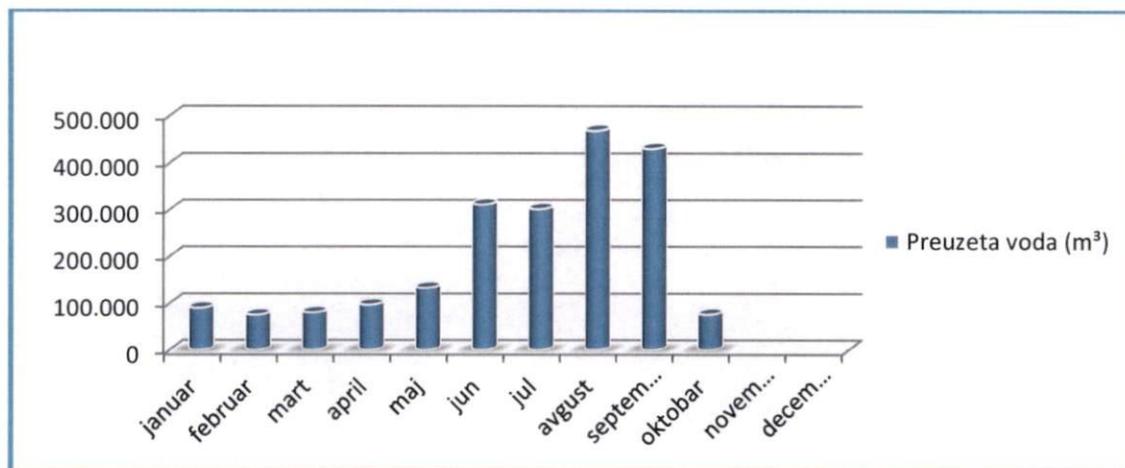
Grafik 1.: Gubici za period od 10 mjeseci u prethodnim godinama

Do kraja oktobra u sistem vodosnabdijevanja je upumpano 5.815.823 m³, što je za 15% manje nego prethodne godine (oko milion kubika manje), odnosno za 17% manje nego 2018.

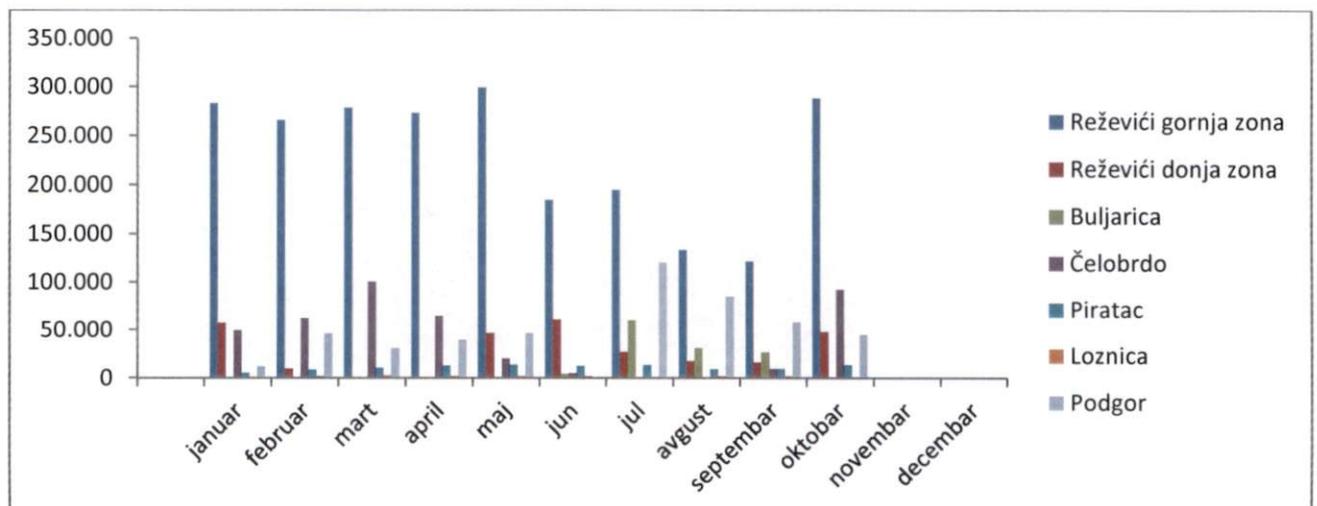
godine. Iako je planirano da se tokom 2020. godine od Regionalnog vodovoda preuzme 5% manje količina vode, usled dobre izdašnosti vodoizvorišta Društva, zatim pandemije izazvane novim koronavirusom, kao i veoma loše turističke sezone preuzeto je oko 34% manje.

	SOPSTVENI IZVORI			REGIONALNI VODOVOD			UKUPNO ZAHVAĆENO			INDEX	
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2020/ 2018	2020/ 2019
januar	438.667	433.421	407.963	88.825	81.178	90.465	527.492	514.599	498.428	94	97
februar	384.263	395.914	394.743	77.427	74.041	75.650	461.690	469.955	470.393	102	100
mart	428.163	446.807	422.842	88.230	83.292	80.769	516.393	530.099	503.611	98	95
april	452.995	440.603	393.778	112.221	96.682	97.236	565.216	537.285	491.014	87	91
maj	524.737	459.046	429.091	132.493	135.932	133.418	657.230	594.978	562.509	86	95
jun	498.018	478.458	270.391	320.257	329.697	311.187	818.275	808.155	581.578	71	72
jul	291.102	264.827	420.803	716.681	731.556	301.417	1.007.783	996.383	722.220	72	72
avgust	223.424	195.724	278.320	860.941	851.471	468.978	1.084.365	1.047.195	747.298	69	71
septembar	276.316	237.063	244.367	524.500	531.015	430.485	800.816	768.078	674.852	84	88
oktobar	210.080	374.319	487.687	388.306	209.851	76.233	598.386	584.170	563.920	94	97
UKUPNO:	3.727.765	3.726.182	3.749.985	3.309.881	3.124.715	2.065.838	7.037.646	6.850.897	5.815.823	83	85

Tabela 1.: voda upumpana u sistem za deset mjeseci 2020.g. sa uporednim podacima iz 2018.g. i 2019.g.

Grafik 2.: količina preuzete vode od Regionalnog vodovoda

Grafik 3.: količine iscpirljene iz sopstvenih izvora

D. J.

Na rad svih odjeljenja koji se nalaze u sklopu Tehničkog sektora svakako je uticala i pandemija novog koronavirusa, koja je ostvarenje postavljenih planova za 2020. godinu usporila, a pojedine i onemogućila.

Od planiranih rekonstrukcija i izgradnji cjevovoda predviđenih planom za 2020. godinu tokom proteklog perioda Odjeljenje održavanja i izgradnje realizovalo je rekonstrukciju dijela cjevovoda Ø200 mm u ulici Slovenska obala; rekonstrukciju dijela mreže radi poboljšanja vodosnabdijevanja naselja Čučuci; rekonstrukcija dijela cjevovoda Ø2" u naselju Boreti; rekonstruisan je preostali dio cjevovoda u naselju Lazi kod Merkurove zgrade, kao i zamjena cjevovoda Ø150 mm i priključnih cjevovoda u naselju Čučuci. U Petrovcu je realizovana planirana izgradnja novog voda Ø110 mm u naselju Donje Brežine. Osim toga otklonjeni su kvarovi na mreži, izmješteni pojedini vodomjeri i slično.

Odjeljenje održavanja kanalizacije, je osim održavanja mreže otpadnih voda vršilo i usluge fizičkim i pravnim licima, kao i usluge za potrebe Opštine Budva. U dosadašnjem periodu od većih investicija realizovana je zamjena kanalizacionog cjevovoda Ø250 mm u ulici Blaža Jovanovića. Tokom proteklog period 2020. godine pumpa za potrebe crpljenja nije radila, tako da u tom periodu nije ostvareno ni jedno crpljenje septičkih jama. Osim pomenutog radilo se na održavanju i čišćenju atmosfere kanalizacije koja je u nadležnosti Opštine Budva.

U proteklom periodu tekuće godine Odjeljenje baždarnica i servis vodovoda je servisiralo i baždarilo vodomjere raznih profila ukupne količine 1031 komad, koji su ovjereni od strane Zavoda za metrologiju. Odjeljenje kontrole i zamjene vodomjera je do sada izvršilo zamjenu od oko 1010 vodomjera. Ova dva odjeljenja usko sarađuju, pa ostvarenje plana svakako zavisi od stanja na terenu.

U 2020. godini zaključeno je pet Ugovora na osnovu otvorenih javnih postupaka (tendera) u ukupnom iznosu 449.122,03€. Tri tendera su započeta u 2019. godini, ali su zaključena u 2020., i to sa: firmom „Norma“ za nabavku kućnih višezlaznih vodomjera pripremljenih za daljinsko očitavanje; zatim sa firmom „Jugopetrol“ za nabavku goriva za motorna vozila i građevinske mašine, kao i sa firmom „Infostream“ za pružanje usluga održavanja i nadogradnje postojećeg aplikativnog softvera. Preostala dva zaključena ugovora odnose se na izvođenje opštih građevinskih radova na održavanju vodovodne i kanalizacione infrastrukture sa firmom „Electro team“ i na nabavku hlora za hlorisanje pijaće vode sa baždarenjem boca sa firmom „PDG“. Kako je u drugoj polovini 2020. godine stupio na snagu novi Zakon o javnim nabavkama nije sproveden niti jedan otvoreni postupak (tender). Na osnovu zahtjeva za dostavljanje ponuda putem malih vrijednosti odrađeno je šest postupaka za usluge u ukupnom iznosu od 21.576,04€ i 236 malih nabavki putem pro-fakture u ukupnom iznosu od 54.358,74€. Na osnovu ugovora za jednostavne nabavke sprovedene su tri nabavke i to: dvije za mikrobiološke i fizičko-hemijske preglede i analize vode (4.784,00€) i jedna nabavka za uslugu servisiranja pumpi za čistu i otpadnu vodu (4.890,00€). Na osnovu računa sprovedeno je 209 jednostavnih nabavki u ukupnom iznosu od 40.869,22€.

Sektor za finansije tokom 2020. godine obavljao je poslove na prikupljanju, obradi i knjiženju finansijskih podataka, finansijskom izvještavanju, blagajničkim poslovima, kao i prikupljanje podataka za izradu plana i kontrole poslovanja. Najznačajniji finansijski problemi koji su uticali na poslovanje Društva u dosadašnjem periodu svakako su stečaj Atlas banke i izgubljeni sporovi koje su treća lica i/ili zaposleni pokrenuli pred nadležnim organima protiv Društva, kao i dugovanja ka Regionalnom vododovodu, prouzrokovana lošom turističkom sezonom, kao posljedicom pandemije novog korona virusa. Kako je Nezavisni revizor (u daljem tekstu: Revizor) imao primjedbe na pojedine segmente poslovanja i dao negativno mišljenje na poslovanje prethodne godine, Sektor za finansije je tokom tekuće godine unaprijedio svoje funkcionisanje, sa ciljem otklanjanja primjedbi koje se tiču ovog sektora. To je iziskivalo usavršavanja informacionog sistema preko kojeg ovaj sektor obavlja svoj rad: poboljšana je povezanost između sektora prodaje i Sektora za finansije, zatim odrađena su usavršavanja u dijelu raspodjele prihoda od regulisanih komunalnih djelatnosti, kao i prihodi od ostalih usluga koje Društvo pruža, usavršeni su pojedini izvještaji, u toku je rad na postavci izvještaja ročnosti potraživanja (unos podataka, kontrola, izvještaji), usavršena je i raspodjela umanjena prihoda i troškova kroz korekcije, usaglašen je i kontni okvir iz informacionog sistema sa novim Pravilnikom o kontnom okviru. Još uvijek se radi na usavršavanju i rješavanju pojedinih tačaka iz Revizorskog izvještaja, ali taj posao zavisi od drugih sektora Društva, pa se nadamo da će u što kraćem roku nepravilnosti biti otklonjenje. Nastavljena je saradnja sa Regulatornom agencijom za energetiku (u daljem tekstu: Agencija) preko Benchmark koordinatora. Osim toga, a u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, Agencija je donijela podzakonske akte koji će svakako uticati na poslovanje našeg Društva. Podzakonski akt koji se, osim Benchmarka, tiče finansijskog sektora svakako je Metodologija za utvrđivanje cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti (u daljem tekstu: Metodologija). Na osnovu ovlaštenja i u skladu sa članom 49 Zakona o komunalnim djelatnostima, Agencija je tokom 2020. godine donijela Metodologiju koja je stupila na snagu 23. juna tekuće godine, kojom su propisana pravila određivanja i izračuna cijena usluga regulisanih komunalnih djelatnosti. Sektor za finansije, odnosno Služba plana i analize je u propisanom roku predala Zahtjev za davanje saglasnosti na cijene usluga regulisanih komunalnih djelatnosti (u daljem tekstu: Zahtjev).

Aktivnosti Sektora za pravne i opšte poslove tokom 2020. godine odnosile su se na praćenje promjena u zakonodavstvu; zastupanje Društva pred sudovima, državnim organima, organima upravljanja i trećim licima; sastavljanje dokumentacije vezane za potraživanja koja treba naplatiti, sklapanje vansudskih poravnanja, dostavljanje potrebne dokumentacije sudovima i Javnom izvršitelju i sve ostalo iz djelokruga odgovornosti sektora. Po osnovu važeće Odluke o utvrđivanju visine otpremnine za sporazumni prestanak radnog odnosa br.01-1486/1 od 08.03.2018. godine, do 31.10.2020. godine radni odnos prestao je za četiri zaposlena. U toku 2020. godine pokrenut 51 izvršni postupak radi naplate duga u iznosu od 189.139,17€. Mali broj pokrenutih izvršenih postupaka izazvala je pandemija novog koronavirusa, koja je u našoj državi proglašena sredinom marta 2020. godine. Naše Društvo koje se bavi djelatnošću od javnog interesa, od dana proglašenja pandemije, bilo je u obavezi

da postupa u skladu sa naredbama Vlade. Očekivanog priliva po osnovu pravosnažnih i izvršnih presuda i rješenja nije bilo iz razloga što je mnogim privrednim društvima bilo zabranjeno obavljanje djelatnosti. U toku prethodnog perioda okončano je pet sporova u kojima je Društvo bilo u svojstvu tuženog, dok je jedan postupak prekinut zbog smrti tužioca. Od okončanih sporova jedan je povučen, tri su presuđenja u korist Društva, dok je jedan spor presuđen u korist tužoca, ali je isplaćen mnogo manji znos nego što je prvenstveno bila procjenjena vrijednost spora. I dalje je veliki broj postupaka u toku, a njihovo okončanje se očekuje u 2021. godini. U proteklom periodu Društvo je po osnovu kazni za privredne prestupe i prekršaje, kao i po osnovu naknade štete drugim licima isplatilo ukupno 19.037,64€, dok otpisana potraživanja po osnovu sudskih presuda ukupno iznose 19.712,44€. Sve aktivnosti za obavljanje poslova vezanih za bezbjednost i zaštitu na radu koje su planirane za 2020 godinu su sprovedene. Međutim, u drugoj polovini godine su istekli atesti za elektro i gromobranske instalacije za naše objekte, kao i stručni nalaz o ispravnosti sredstava za rad.

Po osnovu člana 1 Aneksa 1, odnosno Aneksa 2, Ugovora o razgraničenju troškova po DBFO Ugovoru Društvo je u obavezi da u cjelosti preuzme plaćanje troškova električne energije za brojila koja se odnose na postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, a iznos istih će umanjivati obaveze Društva prema Osnivaču po osnovu prečišćavanja otpadnih voda. Na dan 31.10.2020. godine dug našeg društva prema Osnivaču iznosi 1.894.689,80€. Potraživanja Društva od Opštine Budva i korisnika budžeta Opštine na dan 03.12.2020. godine ukupno iznose 2.140.377,75€, od čega je dugovanje Opštine 862.789,40€, dok je dugovanje korisnika opštinskog budžeta 1.277.588,35€. Po presudi P.br.604/16 Opština je dužna da Društvu izmiri iznos od 354.850,70€ na ime duga za vodu Službe zaštite i spasavanja. Početo je sa naplatom duga Sportsko rekreativnog centra u iznosu od 33.046,93€, a po presudi P.br.42/15. Sa Akademijom znanja, RTV Budva i DOO Pogrebne usluge (kapela Sv. Petke) potpisan je Ugovor o priznavanju duga, odnosno vansudsko poravnanje na 36 rata. Rate se redovno izmiruju i uplaćuju se tekući računi. Postoje i dugovanja koja su predana Javnom izvršitelju, ali još uvijek nisu sprovedena – MZ Petrovac, Spomen dom Reževići, Budva Holding. U nekoliko navrata Društvo je pokušalo da usaglasi stanje uzajamnih obaveza i potraživanja sa Opštinom Budva, ali do pripreme ovog dokumenta ista nisu usaglašena.

Obzirom da je tokom 2020.godine bila pandemija novog korona virusa, količine prodane vode koje je Sektor prodaje planiranirao nisu mogle biti ostvarene, prvenstveno jer se naše Društvo oslanja na ljetnju turističku sezonu koja donosi najveće prihode od prodaje usluga komunalnih djelatnosti.

U sledećim tabelama dat je pregled planiranog i ostvarenog tokom deset mjeseci 2020. godine, gdje se vidi da je loša turistička sezona tokom ljetnjih mjeseci, kao i zatvaranje pojedinih privrednih subjekata naredbama Vlade (ugostiteljski objekti, frizerski i kozmetički saloni i slično) drastično umanjilo prodaju planiranih količina vode i sakupljanja i odvođenja komunalnih otpadnih voda.

	FIZIČKA LICA			PRAVNA LICA			UKUPNO		
	projektovano	ostvareno	%	projektovano	ostvareno	%	projektovano	ostvareno	%
januar	109.733	121.448	111	45.264	52.177	115	154.997	173.625	112
februar	109.412	105.270	96	44.403	48.104	108	153.815	153.374	100
mart	115.348	92.063	80	51.204	41.994	82	166.552	134.057	80
april	109.515	131.487	120	73.143	33.603	46	182.658	165.090	90
maj	198.577	138.434	70	127.340	48.815	38	325.917	187.249	57
jun	219.145	117.285	54	167.186	69.993	42	386.331	187.278	48
jul	341.808	168.948	49	233.376	107.435	46	575.184	276.383	48
avgust	379.592	165.316	44	261.673	122.444	47	641.265	287.760	45
septembar	290.981	226.441	78	194.055	116.034	60	485.036	342.475	71
oktobar	174.937	165.916	95	109.410	44.863	41	284.347	210.779	74
UKUPNO	2.049.048	1.432.608	70	1.307.054	685.462	52	3.356.102	2.118.070	63

Tabela 2.: odnos projekcije i ostvarene očitosti potrošnje vode u m³ za deset mjeseci 2020. godine

U proteklom periodu od deset mjeseci ostvarena očitost potrošnje vode u ukupnom iznosu je za 37% manja nego što je planirano – kod fizičkih lica očitost je manja za 30%, dok je kod pravnih lica očitost manja za skoro 50%. Iz tabele se može vidjeti da je najveće negativne efekte pandemija ostavila na privredna društva, gdje je tokom pojedinih mjeseci očitost smanjena čak i preko 60%.

	FIZIČKA LICA			PRAVNA LICA			UKUPNO		
	2019	2020	%	2019	2020	%	2019	2020	%
januar	114.662,27	123.372,08	108	118.536,96	207.237,50	175	233.199,23	330.609,58	142
februar	170.562,39	177.500,73	104	166.352,58	138.953,66	84	336.914,97	316.454,39	94
mart	170.140,85	146.590,34	86	190.086,43	165.735,74	87	360.227,28	312.326,08	87
april	170.455,19	109.129,67	64	210.252,34	43.153,58	21	380.707,53	152.283,25	40
maj	193.478,93	138.620,43	72	266.608,00	47.781,17	18	460.086,93	186.401,60	41
jun	274.556,12	167.565,13	61	433.949,23	67.625,63	16	708.505,35	235.190,76	33
jul	392.598,96	250.107,22	64	455.941,09	154.661,79	34	848.540,05	404.769,01	48
avgust	473.544,95	242.284,92	51	568.705,66	251.162,22	44	1.042.250,61	493.447,14	47
septembar	479.802,39	242.718,12	51	679.308,36	258.889,58	38	1.159.110,75	501.607,70	43
oktobar	367.384,69	235.124,11	64	503.136,53	293.594,33	58	870.521,22	528.718,44	61
UKUPNO	2.807.186,74	1.833.012,75	65	3.592.877,18	1.628.795,20	45	6.400.063,92	3.461.807,95	54

Tabela 3.: naplata po fakturama za vodu (za fizička i pravna lica), sa uporednim podacima iz 2019. godine

Kao što se i iz tabele može vidjeti, pandemija novog koronavirusa prouzrokovala je negativne efekte na naplatu fakturiranih količina vode. Sagledavajući isti period za 2019. i 2020. godinu može se vidjeti da je naplata u ukupnom iznosu lošija za čak 46% - kod fizičkih lica naplata je manja za 35%, dok je kod pravnih lica taj procenat manji za čak 55%. Treba napomenuti da se naplaćuje ukupna faktura u čiji sastav, osim vode i PDV-a, ulazi i kamata.

	tehničke usluge		voda		UKUPNO		%
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	
januar	3.299,09	46,00	668,96		3.968,05	46,00	1
februar	15.386,87	28.898,00	42.393,12		57.779,99	28.898,00	50
mart	7.979,00	22.375,00		15.212,71	7.979,00	37.587,71	471
april	16.588,80	3.687,00		46.926,60	16.588,80	50.613,60	305
maj	46.883,96	7.416,00		23.190,40	46.883,96	30.606,40	65
jun	42.843,76	32.074,09		1.799,28	42.843,76	33.873,37	79
jul	8.063,12	62.872,00	15.145,68	667,38	23.208,80	63.539,38	274
avgust	40.507,60	2.436,52		202,76	40.507,60	2.639,28	7
septembar	4.212,72	11.140,00		7.826,98	4.212,72	18.966,98	450
oktobar	19.756,99	1.868,93	433,16	0,00	20.190,15	1.868,93	9
UKUPNO	205.521,91	172.813,54	58.640,92	95.826,11	264.162,83	268.639,65	102

Tabela 4.: fakturirano po osnovu naloga sa fakturisanje bez PDV-a sa uporednim podacima iz 2019.g.

Fakture po osnovu naloga za fakturisanje izdate od strane Tehničke službe Društva odnose se na razne usluge koje Društvo pruža – tehnička saglasnost, crpljenje otpadnih voda, baždarenje vodomjera, mikrolociranje kvara na mreži i slično. Osim toga, ovim putem se fakturiše i utrošak vode za sve kategorije potrošača (na osnovu protoka) u slučaju kada je mjerni instrument neispravan. U proteklom periodu Društvo je ostvarilo neznatno više prihoda po ovom osnovu nego u istom periodu prethodne godine.

4.2. Realizacija finansijskog plana za deset mjeseci 2020. godine

Sledećom tabelom predstavljena je realizacija u odnosu na projektovanu fakturisanu količinu vode i kanalizacije (u obzir nisu uzete korekcije jer se odnose na različite obračunske periode):

	FIZIČKA LICA			PРАВNA LICA			UKUPNO		
	projektovano	ostvareno	%	projektovano	ostvareno	%	projektovano	ostvareno	%
januar	148.230,40	164.730,77	111	127.156,20	146.914,12	116	275.386,60	311.644,89	113
februar	147.400,06	146.813,58	100	124.971,02	134.247,42	107	272.371,08	281.061,00	103
mart	156.183,04	127.286,98	81	141.367,54	116.539,36	82	297.550,58	243.826,34	82
april	145.767,30	176.796,22	121	202.286,20	90.746,92	45	348.053,50	267.543,14	77
maj	264.150,50	190.268,10	72	353.300,52	132.770,90	38	617.451,02	323.039,00	52
jun	290.786,67	161.060,53	55	450.322,88	184.948,68	41	741.109,55	346.009,21	47
jul	451.091,64	230.160,94	51	618.504,64	281.912,34	46	1.069.596,28	512.073,28	48
avgust	501.972,76	222.624,05	44	686.485,76	322.693,84	47	1.188.458,52	545.317,89	46
septembar	379.025,02	313.200,93	83	518.059,09	314.656,70	61	897.084,11	627.857,63	70
oktobar	232.095,50	226.118,87	97	302.198,29	125.293,40	41	534.293,79	351.412,27	66
UKUPNO	2.716.702,89	1.959.060,97	72	3.524.652,14	1.850.723,68	53	6.241.355,03	3.809.784,65	61

Tabela 5.: odnos projektovane i realizovane fakturisane količine vode i kanalizacije u € bez PDV-a

U ukupnom iznosu fakturisano je za 39% manje nego što je planirano za deset mjeseci 2020. godine, od čega je fakturisani iznos za fizička lica manji za 28%, dok je za pravna lica fakturisano manje za 47% u odnosu na planirano. Ovakva situacija je izazvana pandemijom novog koronavirusa, koji je uslovio da nema turističke sezone od koje naše društvo indirektnim putem zavisi, jer je najveća potrošnja vode, kod svih kategorija potrošača, tokom ljetnjih mjeseci.

Tokom 2020. godine stupio je na snagu novi Pravilnik o kontnom okviru za privredna društva, zatim je došlo do promjena u Pravilniku o poređenju poslovanja, kao i do stupanja na snagu Metodologije. Sve ove promjene uslovile su i određene promjene u knjiženjima. Realizacija prihoda i rashoda je prikazana u skladu sa nastalim promjenama.

Realizacija planiranih prihoda za 2020. godinu tokom deset mjeseci prikazana je sledećom tabelom:

		PLANIRANO 2020	OSTVARENO na dan 31.10.2020.	INDEX
	PRIHOD OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA	7.154.810,00	4.026.109,89	56
	prihodi od prodaje vode i prikupljanja i odvođenja otpadnih voda PL	3.808.690,00	1.857.877,76	49
	prihodi od prodaje vode i prikupljanja i odvođenja otpadnih voda FL	3.096.120,00	2.008.968,73	65
6122	prihodi od prodaje usluga - priključci, crpljenje, montaža, baždarenje, monitoring, povraćaj vodomjera, ostalo	250.000,00	159.263,40	64
6210	PRIHOD PO OSNOVU UPOTREBE PROIZVODA	70.000,00	0,00	0
6210000	interne situacije - građevinski objekti	0,00		
6211000	popravljeni vodomjeri	70.000,00		0
6402	PRIHODI OD DOTACIJA (refundacija bolovanja)	60.000,00	53.380,14	89
6403	DONACIJE - opština, evropska komisija, ostalo	100.000,00		0
6406	PRIHODI OD POVRAĆAJA PORESKIH DAŽBINA		6.204,90	
6590	OSTALI POSLOVNI PRIHODI - usaglasavanja	0,00		
6623	PRIHODI OD KAMATA	322.000,00	358.918,26	111
6623000	prihod od kamata po sudskim izvršenjima	0,00	367,93	
6623100	prihod od kamata po potraživanjima	322.000,00	358.550,33	111
6624	PRIHODI OD KAMATA PO VIĐENJU	1.000,00		0
6629	PRIHODI OD KAMATA ZA STAMBENE KREDITE	350,00		0
6701	DOBICI OD PRODAJE NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME			
6741	VIŠKOVI MATERIJALA			
6770	PRIHODI OD SMANJENJA OBAVEZA			
6780	PRIHODI OD NEISKORIŠTENIH DUGOROČNIH REZERVISANJA			
6790	OSTALI POSLOVNI PRIHODI		1.735,87	
6790000	sudske takse			
6790100	nagrada sudskog izvršitelja		1.735,87	
6791	PREMIJE OSIGURANJA		0,00	
6792	PRIHODI PO OSNOVU NAPLAĆENIH ŠTETA		20.623,50	
6850	PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI		0,00	
6920	PRIHODI IZ RANIJIH GODINA		0,00	
	REZERVISANJA (sudski sporovi, premije osiguranja, viskovi, ranije godine, nelegalno preuzeta voda, pričinjena šteta, usaglašavanja, sudske takse, nagrada jav.izvršitelja,...)	100.000,00		
	UKUPNO PRIHODI:	7.808.160,00	4.466.972,56	57

Tabela 6.: realizacija planiranih prihoda za deset mjeseci 2020. godine

Za deset mjeseci 2021. godine ostvareno je svega 57% od planiranih prihoda za cijelu godinu. Kao što se iz tabele može vidjeti tokom prethodnog perioda 2021. godine prihodi po osnovu fakturisane količine vode i komunalnih otpadnih voda za pravna lica su manji za čak 51%, dok su isti za fizička lica manji za 35% od planiranih na godišnjem nivou. Sa druge strane, prihodi od kamata po potraživanjima su već premašili plan, što se može smatrati negativnim dijelom prihodne strane, jer uvećanje ove stavke prihoda ukazuje na lošiju naplatu potraživanja. Ovakva situacija nije neočekivana, jer je u prvom tromjesečju u cijelom svijetu proglašena pandemija novog koronavirusa, koja traje i dalje. Cijeli svijet, pa i naše Društvo se našlo u nezavidnoj poslovnoj situaciji. Obzirom da smo Društvo koje direktno zavisi od turističke sezone, ovako umanjeni prihodi nisu iznenađenje, jer turističke sezone maltene nije ni bilo. Što se tiče rezervisanja za dobijene sudske sporove, viškove materijala, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od neiskorištenih dugoročnih rezervisanja, premije osiguranja i prihode iz ranijih godina detaljno će biti analizirani u Izvještaju o poslovanju za 2020. godinu, jer se isti obrađuju na kraju poslovne godine.

Realizacija planiranih rashoda i troškova za 2020. godinu tokom deset mjeseci prikazana je sledećom tabelom:

		PLANIRANO 2020	OSTVARENO na dan 31.10.2020.	INDEX
5019	TROŠKOVI ISPORUČENE VODE	1.250.000,00	764.360,06	61
5110	TROŠKOVI MATERIJALA	280.000,00	129.588,51	46
5121	TROŠKOVI KANCELARIJSKOG MATERIJALA	15.000,00	19.584,01	131
5122	TROŠKOVI REZERVNIH DJELOVA	30.000,00	4.550,34	15
5130	TROŠKOVI ELEKTRIČNE ENERGIJE	260.000,00	262.402,36	101
5131	TROŠKOVI POGONSKOG GORIVA - lož ulje	2.500,00	0,00	0
5133	TROŠKOVI GORIVA I MAZIVA	65.000,00	43.072,56	66
5200	TROŠKOVI NETO ZARADA	1.800.000,00	1.532.270,25	85
5207	TROŠKOVI POREZA NA ZARADE	255.000,00	205.819,44	81
5208	TROŠKOVI DOPR.ZA SOC.OS. - na teret zaposlenog	645.000,00	548.779,64	85
521	TOŠKOVI DOPR.ZA ZARADE - na teret poslod.	305.000,00	223.617,26	73
5220	TROŠKOVI UGOVORA O DJELU	30.000,00	123.534,49	412
5250	TROŠKOVI NAKNADA FIZIČKIM LICIMA - zakup	2.300,00	2.049,10	89
5260	TROŠKOVI ODBORA DIREKTORA	25.800,00	22.246,30	86
5290	TROŠKOVI OTPREMNINA ZA PENZIJU I SPORAZUMNI RASKID RADNOG ODNOSA	250.000,00	85.714,28	34
5291	JUBILARNE NAGRADE	10.000,00	0,00	0
5292	TROŠKOVI PREVOZA NA SLUŽBENOM PUTU - noćenje, prevoz,			
5293	ostalo	10.000,00	521,19	5
5295	TERENSKI DODATAK	3.000,00	1.921,40	64
5296	POMOĆ RADNICIMA U SLUČAJU SMRTI ČLANA PORODICE	10.000,00	4.248,20	42
5297	SUBVENCIJE I POMOĆI	12.000,00	6.703,29	56
5298	OSTALI LIČNI RASHODI - sindikat (pomoci, sport.igre)	15.000,00	6.700,00	45
5299	OSTALI LIČNI RASHODI - zimmica	95.000,00	0,00	0
5310	TROŠKOVI TRANSPORTNIH USLUGA	12.000,00	921,61	8
5312	TROŠKOVI PTT USLUGA	30.000,00	21.441,04	71
5320	TROŠKOVI USLUGA ODRŽAVANJA	180.000,00	26.276,15	15
533	TROŠKOVI ZAKUPNINE	200,00	125,93	63
5350	TROŠKOVI REKLAME I PROPAGANDE	1.500,00	0,00	0
5390	TROŠKOVI USLUGA ZAŠTITE NA RADU	7.000,00	4.950,00	71
5392	TROŠKOVI KORIŠĆENJA VODE - ČELOBRDO	5.000,00	5.000,00	100
5395	TROŠKOVI KOMUNALNIH USLUGA		7.200,01	
5404	TROŠKOVI AMORTIZACIJE	800.000,00	623.874,85	78
545	REZERVISANJA ZA OTPREMNINE I JUBILARNE NAGRADE	25.000,00	49.822,88	199
5500	TROŠKOVI ZDRAV. USLUGA I ANALIZA VODE	45.000,00	18.938,00	42
55010	TROŠKOVI ADVOKATSKIH USLUGA	20.000,00	4.115,20	21
55011	TROŠKOVI NAGRADE SUDSKOG IZVRŠITELJA	20.000,00	4.217,98	21
5502	TROŠKOVI ODRŽAVANJA ČISTOĆE	18.000,00	5.319,12	30
5503	TROŠKOVI USLUGA RAČUNOVODSTVA I REVIZIJE	10.000,00	3.000,00	30
5504	TROŠKOVI SAVJETOVANJA I SEMINARA	25.000,00	21.523,38	86
5506	TROŠKOVI USLUGA PARKIRANJA		1.820,24	
5509	TROŠKOVI NEPROIZVODNIH USLUGA	15.000,00	7.716,04	51
551	TROŠKOVI REPREZENTACIJE	10.000,00	4.299,10	43
552	TROŠKOVI OSIGURANJA IMOVINE I ZAPOSLENIH	6.600,00	5.100,79	77
5530	TROŠKOVI PLATNOG PROMETA	16.000,00	9.306,98	58
5540	TROŠKOVI ČLANARINA	16.000,00	12.348,02	77
5551	VODNI DOPRINOSI	125.000,00	71.696,22	57
555	TROŠKOVI OSTALIH POREZA	30.000,00	22.404,68	75
5590	SUDSKI TROŠKOVI I TROŠKOVI VJEŠTAČENJA		1.800,00	
5599	OSTALI NEMATERIJALNI TROŠKOVI	25.000,00	14.930,32	60
5620	RASHODI KAMATA po kreditima, iz DPO i ostalo	10.000,00	52,33	1
5699	DRUGI FINANSIJSKI RASHODI	3.000,00		0
5740	MANJKOVI MATERIJALA I			
5770	RASHOD MATERIJALA			
5742	MANJKOVI ALATA I INVENTARA - otpis		5.116,59	

5743	MANJKOVI OSNOVNIH SREDSTAVA I			
5705	RASHODI OSNOVNIH SREDSTAVA			
5760	OTPISI KRATKOROČNIH POTRAŽIVANJA - za tekuću godinu		747,70	
5761	DIREKTNI OTPISI POTRAŽIVANJA (po sudskim izvrs.)		33.672,50	
5790	KAZNE ZA PRESTUPE		1.866,68	
5793	NAKNADA ŠTETE DRUGIM LICIMA		6.204,01	
5794	IZDACI ZA HUMANITARNE I SPORTSKE NAMJENE	40.000,00	7.993,52	20
5799	DRUGI NEPOMENUTI RASHODI		312,68	
5850	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI KUPACA	400.000,00		0
5851	RASHODI PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI I			
5853	KRATKOROČNIH POZAJMICA			
5920	FINANSIJSKI RASHODI IZ RANIJEG PERIODA		181,19	
	REZERVISANJA (izgubljeni sporovi, kazne za prestupe, naknada štete, sudska izvršenja, manjkovi, rashodi, obezvređivanja, otpisi, investicije, rashodi po osnovu uskladjivanja vrijednosti, ...)	500.000,00		10
	UKUPNO RASHODI:	7.765.900,00	4.991.978,42	64

Tabela 7.: realizacija planiranih prihoda za deset mjeseci 2020. godinu

Za deset mjeseci 2020. godine ostvareno je 64% od planiranog iznosa troškova i rashoda za cijelu godinu, s tim što je trošak po osnovu amortizacije osnovnih sredstava (k-to 5404) i troškovi rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade (grupa k-ta 545) procijenjen za deset mjeseci na osnovu prošlogodišnjeg troška, dok su troškovi po osnovu otpisa alata i sitnog inventara (k-to 5742) ukalkulisani po osnovu nabavke tokom deset mjeseci 2020. godine. Troškovi po osnovu ispravke vrijednosti kupaca (k-to 5850) planirani su u odnosu na nenaplaćena potraživanja iz 2018. godine u iznosu od 400.000,00€. Ovi troškovi mogu da se obrade tek nakon završene poslovne godine, što će svakako biti detaljno obrazloženo u Izvještaju o poslovanju za 2020. godinu.

Iz prethodnih analitičkih prikaza prihoda i rashoda ostvarenih za deset mjeseci 2020. godine može se vidjeti da finansijski položaj Društva nije na zavidnom nivou. Pandemija novog koronavirusa imala je negativne efekte na turističku privredu, a samim tim i na naše Društvo, čije poslovanje u mnogome zavisi od turizma.

4.3. Analiza trenutnog stanja

Nakon sagledavanja realizovanog programa rada i finansijskog plana za prethodni period 2020. godine došlo se do sledećih zaključaka:

PREDNOSTI

- Sopstvena vodoizvorišta – održivo crpljenje sopstvenih vodnih resursa omogućava manje preuzimanje količina vode od Regionalnog vodovoda, manju cijenu koštanja sirove vode, manje troškove distribucije, pa samim tim i smanjenje troškova po osnovu preuzimanja i crpljenja vode.
- Modernizacija – osim mogućnosti slanja računa putem elektronske pošte, preko web-site Društva potrošači mogu da prijave smetnje u vodosnabdijevanju, stanje na mjernom instrumentu, imaju uvid u svoje dugovanje, zatim uvid u cjenovnik usluga i vrste usluga koje Društvo pruža. Osim toga mogu da pošalju zahtjev za reklamaciju, zahtjev za slanje

računa putem elektronske pošte, kao i da dobiju informacije koje su u vezi sa vodovodnom i kanalizacionom mrežom, kvalitetom vode i slično.

- Nova i funkcionalna oprema obučenom kadru omogućava nesmetan rad na smanjenju tehničkih gubitaka vode.
- Korisnički servis Društva radi u službi potrošača.

NEDOSTACI

- Nedovoljno kadrova tehničke struke – povećati aktivnosti na obuci i usavršavanju znanja i vještina potrebnih za unapređenje upravljanja vodosnabdijevanjem i odvođenjem otpadnih voda, kao i unapređenju upravljanja informacionim tehnologijama.
- Nedovoljno tehničke opreme i mehanizacije – Društvo ne posjeduje mehanizaciju ni opremu koja bi mu omogućila lakši prenos materijala i čišćenje cjevovoda otpadnih voda do i na nedostupnim lokacijama, mašine za sabijanje tla i iskop kanala po svim vrstama tla, oprema za snimanje cjevovoda svih profila, multifunkcionalno vozilo i slično.
- Novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta još uvijek nije donesen.
- Nemogućnost naplate pojedinih potraživanja – sudski sporovi koji su još uvijek u toku, stečaj i likvidacija pojedinih privrednih društava,
- Neusaglašenost međusobnih obaveza i potraživanja sa Opštinom Budva i korisnicima budžeta Opštine Budva.
- Nedostatak tehničkih i finansijskih podataka iz informacionih sistema potrebnih za dobijanje ključnih indikatora poslovanja – informacioni sistemi Društva trebaće da se međusobno usaglase (Infostream, GIS), zatim da se isti usaglase sa Zakonom o komunalnim djelatnostima i podzakonskim aktima koje je donijela Regulatorna agencija za energetiku, kao i sa Zakonom o vodnim uslugama nakon njegovog usvajanja.

PERSPEKTIVA

- Unapređenje informacionih tehnologija – ažuriranje GIS baze podataka, ažuriranje baze podataka o potrošačima, optimizaciju procesa upravljanja podataka o potrošnji vode, unapređenja softvera za očitavanje vodomjera, unapređenje sistema SCADA, unapređenje softvera Infostream, implementiranje EDAMS TECHNOLOGY, ...
- Poboljšanje komunalne infrastrukture – zamjena dotrajale infrastrukture, smanjenje količine neprihodovane vode (gubitaka), unapređenje postrojenja za crpljenje vode, ...
- Unapređenje standarda – kontrola i usavršavanje standarda kvaliteta usluga.
- Konkurisati za nove IPA projekte koji se odnose na unapređenje vodosnabdijevanja.

PRIJETNJE

- Ekonomska kriza koja je nastupila usled pandemije bolesti Covid-19.
- SO Budva je formirala privredno društvo za upravljanje otpadnim vodama, ne znaju se mogući uticaji na poslovanje našeg Društva.
- Politička situacija u zemlji.

- Zakon o komunalnim djelatnostima – privremena cijena član 56a ovog zakona.
- Zakon o vodnim uslugama – u izradi.
- Novi Ugovor o isporuci vode sa Regionalnim vodovodom.
- Sudski procesi koji se pred nadležnim sudovima vode protiv Društva mogu izazvati finansijske probleme u poslovanju Društva.

Trenutno je veoma teško ocijeniti kakvo je poslovanje Društva bilo u 2020. godini. Detaljni Izvještaj o poslovanju Društva za 2020. godinu dostaviće se na razmatranje nadležnim organima nakon izrade završnog računa za 2020. godinu.

5. Program rada za 2021. godinu

Godišnji programa rada i finansijski plan (u daljem tekstu: Plan) izrađuje Sektor za finansije, odnosno Služba plana i analize na osnovu podataka koji se dostavljaju iz svih sektora Društva. Na osnovu člana 30. Statuta Društva, a na predlog Izvršnog direktora, Plan usvaja Odbor direktora Društva i to do kraja tekuće godine za narednu godinu, nakon čega se isti dostavlja Osnivaču radi davanja saglasnosti.

Plan za 2021. godinu je rađen na osnovu analize tekućeg stanja poslovanja, realizacije programa rada i finansijskog plana za deset mjeseci 2020. godine, analize prihoda i rashoda sredstava za deset mjeseci 2020. godine i predviđanja istih za preostala dva mjeseca iste godine, kao i na osnovu analize rada i planiranog programa rada svih sektora Društva pojedinačno.

Primarni cilj izrade Plana je jasno definisanje strategije upravljanja aktivnostima poslovanja Društva u procesu poboljšanja vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na teritoriji opštine Budva, kao i poboljšanja kvaliteta pružanja ostalih usluga Društva.

Svi Sektori Društva dostavili su predlog plana i program rada za 2021. godinu iz svog djelokruga poslovnih aktivnosti. Međutim, usled političke situacije u gradu, zatim administrativnih i pravnih poteškoća u verifikovanju menadžmenta Društva, Društvo se našlo u nezavidnom položaju i izrada ovog plana, kao i njegovo usvajanje od strane nadležnih (Odbor direktora i Osnivač) nisu se mogli uraditi do kraja 2020. godine. Najveći problem za izradu plana je izrada finansijskog plana koji se odnosi na prihode od prodaje cijene usluga isporuke vode i prikupljanja i odvođenja otpadnih voda, kao i prikupljanje i odvođenje otpadnih voda iz septičkih jama. Naime, Predlog cijena regulisanih komunalnih djelatnosti je u zakonskom roku predat Regulatornoj agenciji za energetiku na davanje saglasnosti. Regulatorna agencija je zahtjev odbila jer u dokumentaciji koja je potrebna za dobijanje saglasnosti ne postoji dokaz da je ovlašćeno lice, odnosno Odbor direktora utvrdio predložene cijene. Što se tiče same kalkulacije cijena i ostale dokumentacije koja je potrebna za davanje saglasnosti, Regulatorna agencija je dala pozitivno mišljenje. U skladu sa Metodologijom i članom 56a Zakona o komunalnim djelatnostima (Sl.list CG, br.055/16, 074/16 i 066/19) Društvo će obračun cijena usluga regulisanih komunalnih djelatnosti vršiti po osnovu privremene cijena koja se određuje u visini cijene po jedinici mjere iskazane na računu u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem se podnosi zahtjev, umanjene za 10% (u konkretnom slučaju važeće cijene za jul 2020. godine se umanjuju za 10%). Ove cijene će se primjenjivati od 01.01.2021. godine sve do utvrđivanja cijene za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti u skladu sa odredbama ovog zakona, a ne duže od šest mjeseci.

5.1. Sektor za finansije

Rad sektora za finansije je organizovan kroz dvije službe – Služba za računovodstvo i Služba plana i analize – u okviru kojih se obavljaju aktivnosti vezane za finansijsko poslovanje, obračun i isplatu zarada, naknada zarada, poreza i doprinosa, računovodstvene evidencije

poslovnih procesa, evidencija prihoda i rashoda, kao i planiranje, analiziranje i kontrola poslovanja u skladu sa zakonskim propisima, profesionalnom regulativom i opštim aktima privrednih subjekata.

Ciljevi Društva ukratko se mogu svesti pod održavanje kontinuiteta poslovanja, unapređenju razvoja, efikasnom rastu, ostvarenju dobitka, a samim tim i održavanju likvidnosti i solventnosti. Program rada ovog sektora za sledeću godinu ne razlikuje se mnogo od programa rada prethodnih godina, ali je saradnja i pružanje podrške svim sektorima u Društvu veoma važna, kako bi se obezbijedila realizacija postavljenih ciljeva poslovanja.

Plan rada službe računovodstva sastoji se od: sastavljanja finansijskih iskaza; saradnje sa eksternim revizorom ili revizorskom kućom; hronološko prikupljanje, obrada i knjiženje finansijskih podataka na osnovu vjerodostojnih dokumenata; praćenje blagajničkih i bakarskih transakcija; saradnja sa dobavljačima i kupcima; saradnja sa internim i eksternim korisnicima; obračuna i isplata zarada i naknada zarada za predstojeći obračunski period; ukazivanja na kvantitet i kvalitet poslovanja; pružanja potrebnih finansijskih informacija koje menadžmentu omogućavaju donošenje važnih odluka o finansiranju. Osim ovih svakodnevnih poslova, planiran je rad na zahtjevima za refundaciju bolovanja, usaglašavanjima potraživanja od kupaca, usaglašavanjima obaveza ka dobavljačima, usaglašavanjima poreskih obaveza, obradi popisa, i slično.

Plan rada Službe plana i analize zasniva se na sakupljanju i ustaljenom sređivanju podataka vezanih za poslovne procese, a sastoji se iz svakodnevnog praćenja, kontroli i analiziranju finansijskog poslovanja Društva; omogućavanju „stvaranja jasnije slike“ o prethodnom, tekućem i budućem poslovanju; izradi velikog broja izvještaja; unapređenju profesionalnih znanja i vještina; saradnji sa Regulatornom agencijom za energetiku, Monstatom, nadležnim ministarstvom, nadležnim Sekretarijatom Opštine, kao ostalim internim i eksternim korisnicima. Tokom 2020. godine od strane Regulatorne agencije za energetiku donesena je Metodologija za utvrđivanje cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti. S tim u vezi propisan je model po kojem se vrši kalkulacija cijena regulisanih komunalnih djelatnosti, a podatke koji su potrebni za popunjavanje modela za kalkulaciju cijena prikuplja, obrađuje i unosi Sužba plana i analize. Ova služba je u zakonski propisanom roku predala svu dokumentaciju za dobijanje saglasnosti na cijene usluga regulisanih komunalnih djelatnosti, međutim, kao što je već prethodno rečeno, Odbor direktora Društva nije donio odluku o utvrđivanju predloženih cijena usluga regulisanih komunalnih djelatnosti, zbog čega nije dobijena saglasnost na iste, pa ni plan nije mogao da se odradi u propisanom roku, jer je u decembru 2020. godine od strane Regulatorne agencije stigla odluka o odbijanju saglasnosti na pomenute zahtjeve. Ovo je svakako poremetilo i plan poslovnih aktivnosti ove službe za 2021. godinu. Naime, pored planiranih svakodnevnih aktivnosti, planirano je da se, nakon uspostavljanja menadžmenta društva, prikupe i obrade podaci i prikupi dokumentacija potrebna za dobijanje saglasnosti na novi predlog cijena usluga za 2021. godinu; zatim nakon dobijanja iste planirana je izrada Izmjena i dopuna godišnjeg programa rada i finansijskog plana za 2021. godinu; nakon čega je planirano da se

prikupe i obrade podaci i prikupi dokumentacija potrebna za dostavljanje zahtjeva za saglasnost na predlog cijena regulisanih komunalnih usluga za 2022. godinu ka Regulatornoj agenciji.

5.2. Sektor za organizaciju, planiranje i razvoj

Sektor za organizaciju, planiranje i razvoj bavi se pitanjima unutrašnje organizacije, izdavanja tehničkih uslova i saglasnosti na dokumentaciju, detekcijom i smanjenjem gubitaka, investicijama, praćenjem kontrole kvaliteta vode, kao i praćenjem i unapređenjem standarda kvaliteta.

Tehnički uslovi i saglasnosti na tehničku dokumentaciju izdaju se po službenoj dužnosti i na zahtjev nadležnih državnih i lokalnih organa, pa se na njihovu dinamiku ne može uticati. Očekuje se da će biti izdato 200 do 250 tehničkih uslova i 80 do 100 saglasnosti na tehničku dokumentaciju. Obim poslova u vezi sa priključenjem na ViK mrežu – priključenje na mrežu, registracija vodomjera, montaža/demontaža vodomjera, razdvajanje vodomjera, promjena profila priključka, evidentiranje potrošača i slično zavisi isključivo od trećih lica – investitora, pa se prihodi po osnovu ovih usluga mogu planirati samo u odnosu na prethodne obračunske periode. Obzirom da je 2020. godinu obilježila kriza usled pandemije, zbog čega je trenutno stvoren nepovoljan investicijski ambijent, prihodi po osnovu ovih usluga planiraju se na nešto nižem nivou nego prethodnih godina i pretpostavlja se da će biti cca 200.000€.

Svaka investicija predložena od strane Sektora za planiranje, organizaciju i razvoj mora da bude sprovedena isključivo uz odluku nadležnih – izvršnog direktora i odbora direktora. Zbog trenutne situacije (kriza izazvana pandemijom novog koronavirusa) nisu planirana značajna investiranja u infrastrukturu. Moguća investiranja se odnose na postrojenje za dezinfekciju vode na vodoizvoru Piratac u vrijednosti od cca 15.000€, kao i na zamjenu dotrajalih cjevovoda čija se vrijednost ne može precizno odrediti.

Detekcija i smanjenje gubitaka iziskuju usku saradnju tehničkog sektora i sektora za planiranje, organizaciju i razvoj. Kako bi se smanjili gubici, odjeljenje za detekciju i smanjenje gubitaka će, kao i u prethodnom periodu, kontrolisati vodovodnu mrežu na teritoriji Budve, definisati kritične zone, obezbijediti tehničku podršku i pored kontrole putem fiksnih mjerača kontrolu vršiti i mobilnim mjeračima. Novi podaci sa terena implementiraće se u baze podataka GIS-a i Edams-a. Planiran je i nastavak učešća na projektu „Savjetodavne usluge za upravljanje infrastrukturnim sredstvima za komunalna preduzeća u jugoistočnoj Evropi“. Ovaj projekat podrazumjeva implementiranje Edams Tehnology, koja obuhvata registar imovine i mrežnog upravljanja podataka; zatim upravljanje održavanjem i licenciranjem sistema za održavanje; kao i upravljanje komercijalnim podacima, kvalitetom vode, distribucijom vode, neprihodovanom vodom, planiranjem sanacije i održavanja infrastrukture i slično. program ima tri paketa – srebrni, zlatni i platinasti – koji se odnose na upravljanje komercijalnim podacima, kvalitetom vode, infrastrukturom, održavanjem i slično. Godišnja pretplata za učešće u ovom programu, zajedno se prijavom za članstvo u sva tri paketa potrebno je planirati cca 10.000€. Detekcija gubitaka vrši se korišćenjem opreme marke Seba

i koleracijskim logerima Primayer enigma. S tim u vezi neophodno je planirati i troškove servisa opreme (cca 25.000€), kao i troškove povezivanja GIS baze podataka sa poslovnim informacionim sistemom Sektora prodaje (cca 15.000€).

Ispitivanje kvaliteta vode za piće, kao i prethodnih godina, vršiće se na dva nivoa – eksterno i interno. Eksterno ispitivanje kvaliteta vode je zakonska obaveza gdje su po zakonu propisane količine minimalnih kontrola vode na godišnjem nivou koje se vrše u eksternim laboratorijama i neophodno je izdvojiti cca 50.000€. Interna kontrola mutnoće i koncentracije rezidualnog hlora vrši se svakodnevno. U cilju zaštite zdravlja stanovništva potrebno je nabaviti terenski turbidimetar za izvorište Reževići, kao i laboratorijski za kontrolu kvaliteta vode. Planirano je i servisiranje hlornih stanica, nabavka potrebnih hemikalija i prateće opreme sredstava za rad, za koje je neophodno planirati finansijska sredstva u iznosu od cca 46.000€. Na izvorištima Piratac i Loznica neophodno je izgraditi hlorne stanice i nabaviti opremu za hlorisanje natrijumhipohloritom. Planirana vrijednost ove investicije je cca 30.000€. Za izgradnju magacina za hlor, izradu tehničke dokumentacije i ostalih predinvesticionih radnji za izgradnju hlornih stanica treba predvidjeti trošak od cca 15.000€.

Obzirom da je tokom 2020. godine pandemija novog koronavirusa stavila po strani planirane aktivnosti vezane za implementaciju i unapređenje EMS-a ISO 14001:2015 Sistem menadžmenta zaštite životne sredine, iste su planirane za 2021. godinu. Potrebno je obezbijediti finansijska sredstva u iznosu od cca 4.500€, koja će se uložiti u izgradnju objekta za lagerovanje opasnih materijala, potpisivanje ugovora za odvođenje otpada, nabavku posude za skladištenje, kao i edukaciju zaposlenih o upravljanju otpadom i zaštiti životne sredine. U cilju zadržavanja HACCP sistema potrebno je priključenje tri rezervoara i svih crpnih stanica na kanalizacioni sistem, osposobljavanje muljnih ispusta, izgradnju magacina za smještaj hlora, izolovanje usisne cijevi u Reževićima (investicija cca 1.000€), ukopavanje svih cijevi koje idu iznad zemlje, baždarenje mjerača protoka, obezbijediti ADR sertifikat za bar jedno vozilo i jednog vozača, sve površine koje su korozirale premazati zaštitom od korozije, sertifikovati djelove vodovodnog sistema (Podgor i Utrg) koji još uvijek nisu dobili HACCP sertifikat (investicija cca 4.000€).

Plan za unapređenje i primjenu standarda ISO 27001:2013 sistem zaštite i bezbjednosti podataka sadrži digitalizaciju sistema, online kupovinu, obuku zaposlenih, razvoj programa za digitalno očitavanje vodomjera, kontrolu očitavanja i efikasnosti inkasanata, razvoj i održavanje centralnog informacionog sistema, obnova licenci za antivirusne programe, obuke i radionice IPA fonda, kao i backup server. Za uspješnu implementaciju postojećih standarda i njihovu dalju nadogradnju tokom 2021. godine – specijalizovane kurseve, eksterne provjerivače i sprovođenje plana integriteta – potrebno je izdvojiti i sredstva u minimalnom iznosu od 5.000€.

U cilju lakšeg poslovanja, automatizacije i bezbjednosti podataka planiran je i razvoj informacionih tehnologija, nadogradnja i razvoj programa za digitalno očitavanje vodomjera, nadogradnja centralnog informacionog sistema, kao i zamjena stare računarske opreme.

Razvoj Društva u direktnoj proporciji sa visinom uloženi sredstava veoma je teško prognozirati bilo kakav razvoj. Ono što se sa sigurnošću može tvrditi je da će se raditi na unapređenju poslovanja u svim aspektima – povećanje ažurnosti prilikom obrade zahtjeva, ucrtavanja mreže u bazu podataka, unos potrošača u bazu podataka i slično.

Sve planirane aktivnosti, kako investicione, tako i rad na usavršavanju i održavanju postojećih sistema Društva, iziskuju određenje troškove Društva, pa je neminovno da njihovo ostvarivanje zavisi od finansijskih mogućnosti Društva.

5.3. Sektor za tehničke poslove

Plan zahvaćene i nabavljene vode veoma je teško predvidjeti, jer isti zavisi od hidrometeoroloških uslova tokom godine. Sektor za tehničke poslove tokom 2021. godinu planira da maksimalno crpi vodu iz sopstvenih izvorišta, dok se od Regionalnog vodovoda planira preuzeti manja količina vode od ovogodišnje. Ukoliko se zbog padavina ne ispuni plan zahvaćene vode sa lokalnih vodoizvorišta, količina vode koja se nabavlja iz sistema Regionalnog vodovoda biće uvećana.

Zbog pandemije novog korona virusa tokom 2020. godine nije bilo moguće odraditi većinu planiranih aktivnosti, pa su iste planirane za 2021. godinu:

- Izmještanje magistralnog cjevovoda Ø200 mm, Blizikuće – Sveti Stefan.
- Izgradnja novog cjevovoda na trasi Topliš – Lastva Grbaljska
- Izgradnja novog cjevovoda Ø200 mm od Rafailovića do Zavale (od pravca Rafailovića blindiran kod Hotela Splendid, a iz pravca Zavale kod Hotela Beograd).
- Rekonstrukcija cjevovoda Ø200 u ulici Slovenska obala (od Hotela Aleksandar do otvorenog Trokadera i od Starog vrtića do Hotela Mogren).
- Rješavanje problema vodosnadbjevanja naselja Lazi.
- Rješavanje problema vodosnadbjevanja naselja Gospoština.
- Zamjena cijevi Ø160 PVC od HS Elmos do kraja slijepe ulice u naselju Dubovica Lux.
- Rekonstrukcija dijela cjevovoda Ø2" u naselju Boljači do.
- Rekonstrukcija cjevovoda Ø125 mm (Pančevačka ulica do kuće Boreta u Podkošljun).
- Rekonstrukcija priključaka za privremene objekte na Bečićkoj plaži i na plaži Jaz.
- Izgradnja cjevovoda Ø315 za Petrovac iz bazena u Borovima.
- Izgradnja novog cjevovoda Ø110 u naselju Gornji Katun Petrovac.
- Nastavak sanacije cjevovoda iznad Kraljevačkog naselja Ø2".

Plan sanacija i rekonstrukcija kanalizacione infrastrukture sastoji se iz rekonstrukcije, zamjene, sanacije i prespajanje pojedinih djelova postojeće mreže na teritoriji opštine. Planirani su radovi na izmještanju cjevovoda Ø250mm u naselju Čučuci i u naselju Sveti Stefan kod hotela „Azimut“; kao i na zamjeni cjevovoda Ø200mm u Petrovcu i cjevovoda Ø250mm u naselju Ivanovići. Osim toga, odjeljenje održavanja kanalizacije planom predviđa da tokom 2021. godine pruži usluge trećim licima u vidu crpljenja, pranja i čišćenja separatora masti,

crpljenja septičkih jama (cca 150), raznih intervencija na kanalizacionim cjevovodima, kao i rad na mreži atmosferske kanalizacije koja je u nadležnosti SO Budva.

U sastavu Sektora za tehničke poslove nalazi se i odjeljenje kontrole i zamjene vodomjera, koje u svom programu rada za 2021. godinu planira da na terenu zamjeni oko 2.000 vodomjera kojima je istekao žig ili su pokvareni. Ispunjenje planiranog zavisi od nabavke novih vodomjera, od čega poseban značaj ima nabavka vodomjera dužine 11cm jer se mogu montirati u svim položajima. Ovo odjeljenje usko saraduje sa odjeljenjem baždarnice i servis vodomjera, pa je rad oba odjeljenja uzajamno zavisano – servis i baždarenje vodomjera zavisi od dinamike zamjene vodomjera na terenu, i obratno. Osim toga rad baždarnice zavisi i od nabavke dovoljnih količina rezervnih djelova potrebnih za servisiranje vodomjera. Sagledavajući dinamiku prethodnih godina i zamjenu vodomjera na terenu cijele opštine ovo odjeljenje je u svom planu za 2021. godinu predvidjelo opravku 2.000 vodomjera različitih profila.

Služba unutrašnje zaštite Društva u svom programu rada za 2020. godinu navela je da je po izrađenom planu zaštite strogo šticećenih objekata neophodno nabaviti opremu za video nadzor kako bi se zamjenila oprema za video nadzor – stare kamere zamjenile se novim, kao i postavljanje novih kamera na objektima na kojima je to neophodno, zatim postaviti alarmni sistem i opraviti i servisirati postojeću opremu na objektima. Kako ovaj plan nije sproveden tokom 2020. godine, rukovodilac službe u svom izvještaju napominje da se u što kraćem vremenskom periodu mora započeti realizacija plana zaštite strogo šticećenih objekata, zbog bezbjednosti i kontrole od strane MUP-a, jer u suprotnom će Društvo biti u prekšaju koji povlači finansijske kazne.

Kako bi se tehničke aktivnosti Društva što lakše odvijale, treba razmotriti nabavku pojedine opreme i mašina:

- Manja kombinovana građevinska mašina (za lakši prenos do nedostupnih lokacija),
- Kamion za transport građevinskog materijala i gore navedene mašine,
- Građevinske vibro mašine za sabijanje tla,
- Mašina za iskop kanala po svim vrstama tla,
- Manje vozilo sa pumpom visokog pritiska za čišćenje kanalizacije,
- Vozilo sa vakuum pumpom sa ispuštanje i čišćenje septičkih jama,
- Kamere za snimanje cjevovoda svih profila.

Za pomoć u nabavci pomenute opreme trebalo bi se obratiti nadležnom Sekretarijatu za investicije SO Budva.

Investiranje u nove infrastrukturne objekte su u nadležnosti Sekretarijata za investicije Opštine Budva. Ove investicije se ne mogu precizno odrediti, ali na osnovu nacrtu Programa uređenja prostora Opštine Budva predviđene investicije koje se odnose na naše društvo su:

- Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione infrastrukture na području naselja Jaz, Seoce i Prijedor (projektovanje, revizija, izgradnja i nadzor) ukupne vrijednosti od 159.000,00€
- Izgradnja sa nadzorom hidrostanice Lazi i rezervoara Podostrog sa potisnim cjevovodom u iznosu od 920.000,00€
- Izgradnja sa nadzorom vodovodne i kanalizacione mreže u naselju Pržno u iznosu od 26.500,00€
- Izrada projekta i revizija istog za sanaciju podmorskih kanalizacionih ispusta „Sveti Stefan“ i „Buljarica“ u ukupnom iznosu od 63.000,00€
- Za izgradnju i rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže na teritoriji opštine Budva, mimo gore pomenutih investicija, potrebno je planirati sredstva u ukupnom iznosu od 96.000,00€

5.4. Sektor nabavke

Sektor nabavke je izradio prelog Plana javnih nabavki za 2021. godinu, dok je zakonski rok za njegovu predaju Direkciji za javne nabavke 31.01.2021.g. Ovaj predloga plana sastavljen je na osnovu iskustava prethodnih godina i na osnovu priloženih zahtjeva od strane rukovodioca sektora. Sastoji se od procijenjenih vrijednosti nabavke za robe, radove i usluge i to bez PDV-a u skladu sa novim Zakonom o javnim nabavkama, dok je PDV odvojeno iskazan. Da li će se i u kojoj mjeri ostvariti ovaj plan prvenstveno zavisi od finansijskih mogućnosti Društva i ukupnog poslovanja tokom 2021. godine. Procijenjene vrijednosti bez PDV-a nabavke robe, radova i usluga su sledeće:

• Za 35 predviđenih stavki nabavke robe	434.500,00€
• Za 1 predviđenih stavki nabavke radova	58.000,00€
• Za 22 predviđene stavke nabavke usluga	<u>246.000,00€</u>
UKUPNO:	738.500,00€

Treba napomenuti da je, shodno prošlogodišnjoj lošoj poslovnoj situaciji izazvanoj pandemijom novog koronavirusa, Predlog Plana javnih nabavki za 2021. godinu umanjeno za oko 41% u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, za redovno obavljanje poslovanja potrebno je odrediti minimum zaliha i vrste robe i usluga, kako Društvo ne bi došlo u situaciju da pojedine poslove ne može obaviti. S tim u vezi tokom 2021. godine planira se nabaviti onoliko zaliha koliko je potrebno za nesmetan rad svih sektora Društva (okvirno nabavka zaliha bi trebala biti minimalno na prošlogodišnjem nivou). Predlog plana javnih nabavki uvršten je u finansijski plan, ali tako što su na pozicije koje se tiču bilansa uspjeha ukalkulisani iznosi na osnovu iskustava prethodnih godina, dok su razlike do ukupnog iznosa predviđenih predlogom Plana javnih nabavki ukalkulisani u rezervisanja. Na taj način Finansijski plan prikazuje realnu sliku rashoda i troškova.

5.5. Sektor za pravne i opšte poslove

Plan i program rada Službe za pravne i opšte poslove zasniva se na sastavljanju i podnošenju zahtjeva, žalbi i drugih vrsta podnesaka, zatim dostavljanja dokumentacije javnim izvršiteljima za potraživanja koja treba naplatiti, zastupanje Društva pred sudom, državnim organima, organima upravljanja i trećim licima, kao i saradnja sa sektorom prodaje i finansijskim sektorom Društva na obradi podataka za utuženja i/ili sklapanja vansudskih poravnjanja. Tokom prethodnih godina Društvo je saradivalo sa nadležnim sudom i javnim izvršiteljima, pa su mnoga potraživanja utužena i prinudno naplaćena. Kako je već ranije rečeno, pandemija novog koronavirusa je zaustavila planirane aktivnosti ovog sektora za 2020. godine, pa su iste planirane za 2021. godinu: intenzivnije aktivnosti na analizi starosne strukture potraživanja, analiza osnova za tužbu, utuženih iznosa, kao i naplati troškova utuženja. Takođe će se raditi i na nadogradnji postojećeg softvera kako bi se omogućila tačnija evidencija potrošača koji su utuženi i stanja njihovog duga. Postoje predmeti po osnovu potraživanja koja su predata nadležnom sudu i javnim izvršiteljima, ali još uvijek nisu donešene pravosnažne presude i/ili nije otpočela prinudna naplata putem institucije javnog izvršitelja. Od većih postupaka koje je Društvo pokrenulo, a još uvijek nisu okončani, izdvajaju se postupci protiv Euromix trade (v.s. 53.648,21€), Zeta gradnje (v.s.43.543,76€) i Budvanske rivijere (v.s.63.152,17€). Ishod ovih utuženja još uvijek je neizvjestan.

Postoje i predmeti koji su pred sudom pokrenuti protiv Društva. Međutim, kako pojedini predmeti nemaju opredjeljenu vrijednost ne može se sa sigurnošću reći koliki će biti trošak Društva po tom osnovu, kao ni da li će ovi predmeti biti završeni tokom 2021. godine. Tokom 2018. godine protiv Društva u svojstvu tuženog – solidarnog dužnika pokrenuti su sporovi od strane Rafailović Vasilija P.br.1286/17/12 gdje je vrijednost spora 1.699.000,00€, a tuženi su, pored našeg Društva, opština Budva, Država Crna Gora, WTE Desalinizacija morke vode; kao i spor od strane Šoškić Vladimira P.br.459/18 gdje je vrijednost spora 357.000,00€, a pored našeg Društva tužena je i opština Budva. Pokrenuti sporov od strane Rafailović Vasilija P.br.1286/17/12 je prekinut zbog smrti tužioca. Do izrade ovog izvještaja nemamo informaciju da li će se i kada isti nastaviti. Tokom 2019. godine pokrenuti su i novi sporovi gdje je naše Društvo takođe u svojstvu tuženog – solidarnog jemca i to od strane Aquaterra solutions (41.560,00€), zatim Darka Milašinovića (v.s. 8.840,36€) i Kaline Adrović (9.9199,68€). Ovi sporovi još uvijek nisu okončani, a kada će biti i da li je će Društvo snositi trošak po osnovu istih ne može se sa sigurnošću reći. Pored pomenutog, protiv Društva su pokrenuti i radni sporovi. Osnovi za pokretanje ovih sporova su različiti – od neblagovremenog primjenjivanja koeficijenta, preko poništaja aneksa ugovora o radu, do poništaja rješenja o otkazu. Društvo će pokušati da ih riješi mirnim putem (arbitražom).

Usaglašavanje sa novim Zakonom o radu, Zakonom o komunalnim djelatnostima i Zakonom o privrednim društvima planirano je za 2021. godinu, jer je tokom 2020 došlo do izmjena i dopuna zakona, kao i do donošenja novih. Planira se priprema opšteg akta Vodič za slobodan pristup informacijama u posjedu Društva, zatim pojedinačni akti: elektronska matična knjiga zaposlenih, elektronska evidencija godišnjih odmora, priprema i vođenje

disciplinskih postupaka i slično. Što se tiče ostalih aktivnosti za rad ovog sektora planirano je pripremanje, sačinjavanje i godišnji izvještaj Plana integriteta, administrativno-pravni poslovi neophodni za rad Odbora direktora, valorizacija imovine Društva, priprema dokumentacije za proces evidentiranja nelegalnih priključaka, naplata dospjelih potraživanja i slično.

Zakon o komunalnim djelatnostima sadrži određene novine u dijelu finansiranja i obavljanju komunalnih djelatnosti. Regulatorna agencija za energetiku je tokom 2020. godine donijela sva podzakonska akta koja j ebila u obavezi da donese u skladu sa ovim zakonom. Za poslovanje Društva najvažnija je Metodologija za utvrđivanje cijena regulisanih komunalnih usluga. U skladu sa Metodologijom, Društvo je u obavezi da preda zahtjev za saglasnost na predlog cijena regulisanih komunalnih djelatnosti (vodosnabdijevanje, sakupljanje i odvođenje otpadnih voda, kao i crpljenje i odvošenje otpadnih voda iz septičkih jama). Osim toga moraće se pristupiti usaglašavanju opštinskih propisa o osnivanju i uslovima obavljanja komunalne djelatnosti u odredbama koje nisu saglasne sa ovim Zakonom; kao i zaključivanju Ugovora o pružanju komunalnih usluga sa korisnicima istih i rada na usaglašavanju akata Društva sa Zakonom o komunalnim djelatnostima. Ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastrukture sa Osnivačem zaključen je tokom 2020. godine na period od šest godina. Kao što je već prethodno rečeno, decembra 2020. godine Regulatorna agencija za energetiku je donijela odluku o odbijanju zahtjeva za davanje saglasnosti na predložene cijene regulisanih komunalnih djelatnosti, zbog čega je Društvo moralo da postupi po članu 56a Zakona o komunalnim djelatnostima i odredi privremenu cijenu regulisanih komunalnih djelatnosti, koja je niža za 10% od važećih cijena, može da važi maksimalno šest mjeseci i u slučaju da ne može pokriti troškove vršioca regulisanih komunalnih djelatnosti, Osnivač je u obavezi da iste pokrije iz svog budžeta. Član 49 stav 4 Zakona o komunalnim djelatnostima propisuje da se vršiocu regulisane komunalne djelatnosti u slučaju nepodnošenja zahtjeva za davanje saglasnosti na predlog cijena regulisanih komunalnih djelatnosti u propisanom roku, može oduzeti licenca za obavljanje pomenute djelatnosti.

Zakon o radu predviđa da u određenim rokovima svako privredno društvo mora da usaglasi svoje intene akte sa ovim zakonom – Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Kolektivni ugovor, ugovore o radu, kao i ostale akte koji su obuhvaćeni ovim zakonom. Kako još uvijek nije donesen novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta njegovo donošenje se očekuje u 2021. godini. Planira se redovno vršenje poslova vezanih za matičnu evidenciju zaposlenih u Društvu, izradi eventualnih ugovora o radu ili aneksa ugovora, premještaji, razna rješenja i slično.

Planirane aktivnosti koje se tiču zaštite na radu su redovno obavljanje svih poslova vezanih za bezbjednost i zaštitu na radu – osposobljavanje radnika za bezbjedan rad, periodični pregled opreme za rad, rad na procjeni rizika, upućivanje radnika na ljekarske preglede i vođenje evidencije o istima, kao i nabavka i izdavanje ličnih zaštitnih sredstava za zaposlene u Društvu. Kako su tokom 2020. godine istekli atesti za elektro i gromobranske instalacije za objekte Društva, kao i stručni nalazi o ispravnosti sredstava za rad, očekuje se da

će se isti obnoviti u narednoj godini. Neophodno je i raspisati novi tender za nabavku zaštitnih sredstava, zaštitnu obuću i odjeću za zaposlene u Društvu.

5.6. Sektor prodaje

Planom fakturiranih količina vode i kanalizacije za 2021. godinu predviđeno je ukupno povećanje za oko 30% za sve kategorije potrošača u odnosu na prethodnu godinu. Ovakve projekcije su bazirane na osnovu predviđanja svjetskih turističkih ekonomija, koje predviđaju da će se svjetska ekonomija za tri godine vratiti na nivo 2019. godine. S tim u vezi pretpostavka je da će naredna turistička sezona biti bolja, ali ipak ne na nivou očekivanog u situaciji bez pandemije. Osim toga preduslovi za ovo povećanje takođe su i:

- veće angažovanje službe očitavanje vodomjera,
- ugradnja većeg broja mjernih instrumenata na daljinsko očitavanje na inače nepristupačnim mjestima,
- prijem nelegalnih/neregistrovanih potrošača, odnosno generalno povećanje broja korisnika na teritoriji opštine Budva.

Osnovni prihodi Društva zasnivaju na prodaji usluga sakupljanja, prečišćavanja i distribuiranja vode, kao i na prihodima od usluga prikupljanja i odvođenja otpadnih voda, pa je najvažniji dio plana prodaje plan fakturiranih količina vode i plan količina prikupljenih otpadnih voda. Obzirom da Regulatorna agencija za energetiku nije dala saglasnost na predlog cijene za 2021. godinu, cijena koja je važila u 2020. godini umanjena je za 10% - privremena cijena. Kako ta privremena cijena važi samo šest mjeseci, a kako je za izradu plana neophodno imati cijene i za preostalih šest mjeseci to je za preostalih šest mjeseci ukalkulisan predlog cijena koji je dat Regulatornoj agenciji na saglasnost. Navedene procjene, mjere i aktivnosti rezultirale bi sledeću projekciju potrošnje vode i kanalizacije u 2021. godini:

	FIZIČKA LICA				
	VODA		OTPADNE VODE		UKUPNO
	m ³	€	m ³	€	€
januar	107.185	94.537,00	96.268	39.172,00	133.709,00
februar	99.962	88.166,00	91.141	37.450,00	125.616,00
mart	103.022	90.865,00	88.908	36.209,00	127.074,00
april	119.307	105.229,00	102.962	42.533,00	147.762,00
maj	170.136	150.060,00	146.828	62.273,00	212.333,00
jun	169.802	149.765,00	146.539	62.143,00	211.908,00
jul	258.558	326.791,00	223.136	41.481,00	368.272,00
avgust	277.087	350.210,00	239.126	44.454,00	394.664,00
septembar	257.277	325.172,00	222.030	41.275,00	366.447,00
oktobar	167.877	212.180,00	144.878	26.933,00	239.113,00
novembar	113.571	143.542,00	98.012	18.220,00	161.762,00
decembar	120.400	152.174,00	103.905	19.316,00	171.490,00
UKUPNO	1.964.184	2.188.691,00	1.703.733	471.459,00	2.660.150,00

Tabela 8: projekcija fakturiranih količina za fizička lica u m³ i € (bez PDV-a) za 2021.g.

	PRAVNA LICA				
	VODA		OTPADNE VODE		UKUPNO
	m ³	€	m ³	€	€
januar	28.819	50.837,00	25.957	22.271,00	73.108,00
februar	49.747	87.754,00	48.084	41.303,00	129.057,00
mart	46.643	82.278,00	40.253	24.730,00	107.008,00
april	53.097	93.663,00	45.822	39.740,00	133.403,00
maj	89.164	157.286,00	76.948	67.753,00	225.039,00
jun	122.085	215.358,00	105.359	93.323,00	308.681,00
jul	174.792	417.718,00	150.846	53.295,00	471.013,00
avgust	196.893	470.535,00	169.919	60.032,00	530.567,00
septembar	157.368	376.080,00	135.809	47.981,00	424.061,00
oktobar	79.475	189.930,00	68.586	24.231,00	214.161,00
novembar	52.282	124.945,00	45.119	15.942,00	140.887,00
decembar	40.510	96.812,00	34.964	12.353,00	109.165,00
UKUPNO	1.090.875	2.363.196,00	947.666	502.954,00	2.866.150,00

Tabela 9: projekcija fakturisanih količina za pravna lica u m³ i € (bez PDV-a) za 2021.g.

Kako bi se spriječila potencijalna zastara potraživanja planira se da se tokom 2021. godine stavi akcenat na utuženja nesavjesnih potrošača. S tim u vezi Sektor prodaje priprema spisak nesavjesnih potrošača kojima se već duže vrijeme povećavaju dugovanja ka Društvu i koje je potrebno utužiti radi naplate potraživanja. Na spisku će se naći oko 600 fizičkih i oko 150 pravnih lica. Očekuje se da će se dio ovog duga naplatiti preko Javnog izvršitelja, što će značajno uticati na naplatu u 2021. godini. U planu je i da se napravi spisak potrošača čija su dugovanja na granici da odu u zastaru, te bi se utuženjem onemogućila zastara potraživanja. Osim toga planira se i ugradnja što većeg broja elektromagnetnih ventila na daljinsko upravljanje, jer oni omogućavaju privremenu obustavu isporuke vode kod potrošača koji svoje obaveze prema Društvu ne izmiruju redovno.

Za 2021. godinu planira se dorada procedura u Društvu kako bi se iste uskladile sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, kao i sa Pravilima o minimumu kvaliteta i obima poslova za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti. Očekivanja su da bi se ove procedure, svojim jasnim definisanjem prava i obaveza kako Društva tako i korisnika, krajnje pozitivno odrazile na poslovanje Društva.

6. Finansijski plan za 2021. godinu

Finansijski plan se projektuje na osnovu prihoda i rashoda planiranih za 2020. godinu, zatim na osnovu ostvarenja istih za 10 mjeseci 2020. godine i projekcije preostala dva mjeseca, analize prihoda i rashoda koji su sačinjavali bilans uspjeha za 2019. godinu, kao i Predloga Plana javnih nabavki za 2021. godinu.

Neophodno je napomenuti da Društvo ima nenaplaćena potraživanja iz prethodnih obračunskih perioda, za koja treba pronaći načine da se riješe – utužiti potrošače koji imaju neizmirena dugovanja i/ili eliminisati eventualne zastare potraživanja. Prije utuživanja potrošača sagledati mogućnost dobijanja spora, prilikom popisa potraživanja i obaveza, komisija koja je nadležna za ovu vrstu popisa treba da sagleda činjenično stanje, odredi zakonsku zastaru i da da predlog mjera za rješavanje problema zastare potraživanja.

Planirano je da se osnovne godišnje obaveze Društva redovno izmiruju:

- obaveza prema Regionalnom vodovodu – redovni računi,
- obaveze za zarade i naknade zarada - redovno isplaćivati lične dohotke i obaveze prema državi nastale po ovom osnovu,
- obaveze za električnu energiju – redovni računi,
- obaveze za posebne naknade (vodni doprinosi i slično),
- obaveze prema dobavljačima,
- kao i sve ostale obaveze iz redovnog poslovanja.

6.1. Struktura projektovanih prihoda

Radi lakšeg sagledavanja struktura projektovanih prihoda izdijeljenja je na prihode od djelatnosti, ostale poslovne prihode, prihode od finansiranja i ostale prihode koji nisu rezultat uobičajenih aktivnosti Društva.

		PLANIRANO 2020	OSTVARENO od 01.01. - 31.10.2020.	PLANIRANO 2021	INDEX 21/20
6122010	prihodi od vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama PL	3.808.690,00	1.857.877,76	2.866.150,00	75
6122020	prihodi od vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama FL	3.096.120,00	2.008.968,73	2.660.150,00	86
6122	prihodi od fiksnog dijela/javno vodosnabdijevanje			162.000,00	
6122	prihodi od fiksnog dijela/upravljanje otpadnim vodama			60.000,00	
6122	prihodi od prodaje usluga - priključci, crpljenje, montaža, baždarenje, monitoring, povraćaj vodomjera, ostalo	250.000,00	159.263,40	250.000,00	100
6122	PRIHOD OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA	7.154.810,00	4.026.109,89	5.998.300,00	84

Tabela 9.: planirani prihodi od usluga

Prihodi od prodaje usluga planirani su u ukupnom iznosu od 5.998.300€. Sagledavajući prethodne godine, negativni uticaj pandemije tokom 2020. godine, kao i očekivanja turističke privrede od naredne ljetnje turističke sezone, prihodi od vodosnabdijevanja i prikupljanja i odvođenja komunalnih otpadnih voda planirani su na nizem nivou nego što je to planirano za 2020. godinu. Prihodi od ostalih usluga planirani su na osnovu plana Sektora za planiranje, organizaciju i razvoj, kao i na osnovu prethodnih godina i trenda koji prati izgradnju novih objekata, zahtjeva trećih lica i slično.

		PLANIRANO 2020	OSTVARENO od 01.01. - 31.10.2020.	PLANIRANO 2021	INDEX 21/20
6210	prihod po osnovu upotrebe proizvoda (popravljeni vodomjeri)	70.000,00	0,00	60.000,00	86
6402	prihodi od dotacija (refundacija bolovanja)	60.000,00	53.380,14	70.000,00	117
6403	donacije -opstina, evropska komisija, ostalo	100.000,00	0,00	100.000,00	100
6406	prihodi od povraćaja poreskih dažbina		6.204,90		
62-65	OSTALI POSLOVNI PRIHODI	230.000,00	59.585,04	230.000,00	100

Tabela 10.: planirani ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi planirani su u ukupnom iznosu od 230.000,00€, što je na nivou prošle godine. Prihodi od popravljenih vodomjera planirani su u manjem iznosu za 14%, jer ti prihodi zavise od količine i mogućnosti popravke zamjenjenih vodomjera na terenu i nabavke rezervnih djelova za iste. Refundacija bolovanja se odnosi na isplaćene zarade zaposlenima koji su bili na bolovanju preko 60 dana, kao i na trudnička i porodiljna bolovanja tokom 2020., odnosno 2021. godine. Obzirom na promjene u pravilniku koji se odnosi za refundaciju bolovanja, ovi prihodi su planirani na malo većem nivou nego za prethodnu godinu. Prihodi od donacija odnose se na odložene prihode po osnovu amortizacije osnovnih sredstava koja su donirana Društvu od strane Osnivača, evropske komisije i drugih pravnih lica.

		PLANIRANO 2020	OSTVARENO od 01.01. - 31.10.2020.	PLANIRANO 2021	INDEX 21/20
6623	prihodi od kamata (sud.izvršenja, potraživanja)	322.000,00	358.918,26	422.000,00	131
6624	prihodi od kamata po viđenju	1.000,00	0,00	1.000,00	100
6629	prihodi od kamata za stambene kredite	350,00	0,00	350,00	100
66	FINANSIJSKI PRIHODI	323.350,00	358.918,26	423.350,00	131

Tabela 11.: planirani finansijski prihodi

Finansijski prihodi su planirani na osnovu prihoda od fakturisane kamate na nenaplaćena potraživanja i kamate određene putem sudskih izvršenja, zatim kamate po viđenju po osnovu novčanih sredstava na računima kod banaka, kao i na osnovu prihoda od kamata po osnovu stambenih kredita datih zaposlenima. Obzirom da je prihod od kamate po osnovu potraživanja negativna stavka prihoda (veći prihodi od kamata – veća potraživanja, i obratno), kao i da je pandemija negativno uticala na naplatu potraživanja, pa su ovi prihodi zaključno sa oktobrom 2020. godine bili veći od planiranih za oko 12%, to je za 2021. godinu planirano da će ovi prihodi biti veći jer je pandemija još uvijek prisutna. Svakako da bi bolja naplata potraživanja umanjila ove prihode, ali bi bolja turistička sezona uvećala prihode od osnovnih usluga, pa bi rezultat poslovanja našeg društva bio mnogo bolji od očekivanog.

		PLANIRANO 2020	OSTVARENO od 01.01. - 31.10.2020.	PLANIRANO 2021	INDEX 21/20
6704	dobici od prodaje nekretnina postrojenja i opreme		0,00		
6741	viškovi materijala		0,00		
6770	prihodi od smanjenja obaveza		0,00		
6780	prihodi od neiskorištenih dugoročnih obaveza		0,00		
6790	ostali poslovni prihodi (sud.takse, nagrada jav.izv.)		1.735,87		
6791	premije osiguranja		0,00		
6792	prihodi po osnovu naplaćenih šteta		20.623,50		
6850	prihodi od usklađivanja vrijednosti		0,00		
6920	prihodi iz ranijih godina		0,00		
	REZERVISANJA (sudski sporovi, premije osiguranja, viskovi, ranije godine, nelegalno preuzeta voda, pričinjena šteta, usaglašavanja, sudske takse, nagrada jav.izvršitelja,...)	100.000,00		250.000,00	250
67-69	OSTALI PRIHODI	100.000,00	22.359,37	250.000,00	250

Tabela 12.: planirani ostali prihodi

Pojedine prihode je nemoguće planirati, jer se odnose na prihode koji se ostvaruju po osnovu povraćaja poreskih dažbina, dobijenih sudskih sporova, dobitaka od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme, zatim po osnovu popisa materijala, popisa osnovnih sredstava, popisa gotovine i gotovinskih ekvivalenata, zatim oprihodovanih troškova sudskih taksi i nagrade javnom izvršitelju, premije od osiguranja, prihoda od smanjenja obaveza i neiskorištenih dugoročnih obaveza, prihoda od usklađivanja vrijednosti, kao i prihoda naplate potraživanja iz ranijih godina (koja se odnose na naplatu onih potraživanja koja su u prethodnim obračunskim izvještajima knjiženi na ispravku potraživanja). S tim u vezi planiraju se rezervisanja ostalih prihoda. Obzirom da se očekuje uspješna saradnja sa javnim izvršiteljima i advokatima, da se očekuje dobijanje pojedinih sporova, naplata pojedinih potraživanja iz prethodnih godina, kao i da je došlo do pojedinih izmjena u pravilnicima o knjiženju pojedinih kategorija kontnog okvira, ostali prihodi su planirani na iznos od 250.000,00€. Osim pomenutog u ovaj iznos ukalkulisani su i mogući prihodi od nelegalno preuzete vode i pričinjene štete na osnovu prethodnih poslovnih perioda i prihodi od povraćaja poreskih dažbina.

		PLANIRANO 2020	OSTVARENO od 01.01. - 31.10.2020.	PLANIRANO 2021	INDEX 21/20
6122	PRIHOD OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA	7.154.810,00	4.026.109,89	5.998.300,00	84
62-65	OSTALI POSLOVNI PRIHODI	230.000,00	59.585,04	230.000,00	100
66	FINANSIJSKI PRIHODI	323.350,00	358.918,26	423.350,00	131
67-69	OSTALI PRIHODI	100.000,00	22.359,37	250.000,00	250
UKUPNO PLANIRANI PRIHODI:		7.808.160,00	4.466.972,56	6.901.650,00	88

Tabela 13.: ukupno planirani prihodi po grupama za 2021. godinu

Prethodnom tabelom objedinjene su sve grupe planiranih prihoda za 2021. godinu i ukupno iznose 6.901.650€, što je za 12% manje nego što je planirano za 2020. godinu. Razlog tome je svakako negativan uticaj pandemije, kao i neizvjesnost uspješnosti predstojeće ljetnje turističke sezone.

6.2. Struktura projektovanih troškova i rashoda

Radi lakšeg sagledavanja struktura projektovanih troškova i rashoda izdijeljenja je na troškove nabavne vrijednosti prodane robe, troškove materijala, troškove zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, troškove amortizacije i rezervisanja, ostale poslovne rashode, finansijske rashode i ostale rashode koji nisu iz poslovnih aktivnosti.

		PLANIRANO 2020	OSTVARENO od 01.01. - 31.10.2020.	PLANIRANO 2021	INDEX 21/20
5019	troškovi isporučene vode - Regionalni vodovod	1.250.000,00	764.360,06	1.063.000,00	85
50	NABAVNA VRIJEDNOST PRODATE ROBE	1.250.000,00	764.360,06	1.063.000,00	85

Tabela 14.: planirani troškovi nabavne vrijednosti prodane robe

Troškovi nabavne vrijednosti prodane robe odnose se na vodu preuzetu iz sistema Regionalnog vodovoda. Kao što se može vidjeti ovi troškovi su planirani u manjem iznosu za 15% nego što su planirani za 2020. godinu iz razloga što je Društvo maksimalno crpi vodu iz sopstvenih vodoizvorišta, a i zbog toga što veće količine vode nisu bile potrebne tokom ljetnje turističke sezone, koje nije ni bilo usled pandemije. za 2021. godinu planirano je da se iz sistema Regionalnog vodovoda preuzmu minimalne količine vode koje su predviđene važećim

Ugovorom. Da li će se plan ostvariti ili ne svakako zavisi od izdašnosti vodoizvorišta koja su u vlasništvu Društva, kao i potrebe za dodatnim količinama vode tokom ljetnjih mjeseci.

		PLANIRANO 2020	OSTVARENO od 01.01. - 31.10.2020.	PLANIRANO 2021	INDEX 21/20
5110	troškovi materijala	280.000,00	129.588,51	171.500,00	61
5121	troškovi kancelarijskog materijala	15.000,00	19.584,01	15.000,00	100
5122	troškovi rezervnih djelova	30.000,00	4.550,34	30.000,00	100
5130	troškovi električne energije	260.000,00	262.402,36	300.000,00	115
5131	troškovi pogonskog goriva - lož ulje	2.500,00	0,00	2.500,00	100
5133	troškovi goriva i maziva	65.000,00	43.072,56	65.000,00	100
51	TROŠKOVI MATERIJALA	652.500,00	459.197,78	584.000,00	90

Tabela 15.: planirani troškovi materijala potrebnog za redovan rad

Troškovi materijala, kancelarijskog materijala, zatim troškovi rezervnih djelova i troškovi goriva i maziva planirani su na osnovu predloga Plana javnih nabavki za 2021. godinu i na osnovu prethodnih iskustava. Kako su predlogom Plana javnih nabavki pomenuti troškovi smanjeni, to se svakako odrazilo na finansijski plan, pa su isti ukalkulisani u ukupnom iznosu koji je manji za 10% u odnosu na planirano za prethodni obračunski period. Kako je još uvijek važeći tender za nabavku materijala, troškovi materijala su ukalkulisani u manjem iznosu za skoro 40%, dok su zbog potrebe rada crpnih postrojenja Podrgor i Utrg troškovi električne energije ukalkulisani u malo većem iznosu nego prethodne godine. Ostali troškovi iz ove grupe u predlogom plana javnih nabavki planirani su na istom nivou kao prethodne godine, pa su kao takvi ukalkulisani i u finansijski plan. Sve ovo je rezultiralo da su planirani ukupni troškovi osnovog i režijskog materijala planirani u manjem iznosu nego za 2020. godinu.

		PLANIRANO 2020	OSTVARENO od 01.01. - 31.10.2020.	PLANIRANO 2021	INDEX 21/20
5200	troškovi neto zarada	1.800.000,00	1.532.270,25	1.800.000,00	100
5207	troškovi poreza na zarade	255.000,00	205.819,44	255.000,00	100
5208	troškovi doprinosa - na teret zaposlenog	645.000,00	548.779,64	645.000,00	100
521	troškovi doprinosa - na teret poslod.	305.000,00	223.617,26	300.000,00	98
5220	troškovi ugovora o djelu	30.000,00	123.534,49	30.000,00	100
5250	troškovi naknada fizičkim licima - zakup	2.300,00	2.049,10	2.310,00	100
5260	troškovi naknada članovima odbora direktora	25.800,00	22.246,30	25.800,00	100
5290	troškovi otpremnina za penziju i sporazumni raskid radnog odnosa	250.000,00	85.714,28	0,00	0
5291	jubilarnе nagrade	10.000,00	0,00	0,00	0
5292	troškovi prevoza na službenom putu - noćenje, prevoz,				
5293	ostalo	10.000,00	521,19	5.000,00	50
5295	terenski dodatak	3.000,00	1.921,40	3.000,00	100
5296	pomoć radnicima u slučaju smrti člana porodice	10.000,00	4.248,20	10.000,00	100
5297	subvencije i pomoći radnicima	12.000,00	6.703,29	10.000,00	83
5298	ostali lični rashodi - sindikat (pomoci, sport,igre)	15.000,00	6.700,00	10.000,00	67
5299	ostali lični rashodi - zimnica	95.000,00	0,00	90.000,00	95
52	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	3.468.100,00	2.764.124,84	3.186.110,00	92

Tabela 16.: planirani troškovi zarada, naknada i ostalih ličnih rashoda

Troškovi zarada su planirani za 8% manji nego za prethodni period, na osnovu ostvarenja istih planiranih za 2020. godinu. Kako je pandemija ostavila negativne efekte na poslovanje Društva u 2020. godini, to nisu planirani troškovi otpremnina po osnovu sporazumnog raskida radnog odnosa. Troškovi po osnovu jubilarnih nagrada su ukalkulisani

u rezervisanja (tabela 17.). Osim pomenutog, visina troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda zavise i od angažovanja lica po osnovu ugovorenih naknada, a prvenstveno od donošenja i usvajanja novog Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Obzirom da novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta još uvijek nije donesen, to je Društvo bilo prinuđeno da za pojedine radne zadatke angažuje lica po osnovu ugovora o djelu.

		PLANIRANO 2020	OSTVARENO od 01.01. - 31.10.2020.	PLANIRANO 2021	INDEX 21/20
5310	troškovi transportnih usluga	12.000,00	921,61	9.000,00	75
5312	troškovi PTT usluga (telefoni, mobilni telefoni, poštanske usluge, internet,...)	30.000,00	21.441,04	25.000,00	83
5320	troškovi usluga održavanja	180.000,00	26.276,15	136.500,00	76
533	troškovi zakupnine	200,00	125,93	1.200,00	600
5350	troškovi reklame i propagande	1.500,00	0,00	1.500,00	100
5390	troškovi usluga zaštite na radu	7.000,00	4.950,00	14.500,00	207
5392	troškovi korišćenja vode - Čelobrd	5.000,00	5.000,00	5.000,00	100
5395	troškovi komunalnih usluga		7.200,01	8.000,00	
5404	troškovi amortizacije	800.000,00	623.874,85	650.000,00	81
545	rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade	25.000,00	49.822,88	30.000,00	120
5500	troškovi zdravstvenih usluga	45.000,00	18.938,00	50.000,00	111
5501	troškovi advokatskih usluga	20.000,00	4.115,20	20.000,00	100
5501	troškovi nagrade javnog izvršitelja	20.000,00	4.217,98	20.000,00	100
5502	troškovi održavanja čistoće	18.000,00	5.319,12	12.000,00	67
5503	troškovi računovodstva i revizije	10.000,00	3.000,00	14.500,00	145
5504	troškovi savjetovanja i seminara	25.000,00	21.523,38	20.000,00	80
5506	troškovi usluga parkiranja		1.820,24	9.000,00	
5509	troškovi neproizvodnih usluga (oglasi, fotokopiranje, ishrana na terenu, špedicija, utrošena voda, ...)	15.000,00	7.716,04	15.000,00	100
551	troškovi reprezentacije	10.000,00	4.299,10	7.000,00	70
552	troškovi osiguranja imovine i zaposlenih	6.600,00	5.100,79	6.500,00	98
5530	troškovi platnog prometa	16.000,00	9.306,98	12.000,00	75
5540	troškovi članarina	16.000,00	12.348,02	16.000,00	100
5551	troškovi posebnih naknada	125.000,00	71.696,22	110.000,00	88
555	troškovi ostalih poreza	30.000,00	22.404,68	30.000,00	100
5590	sudski troškovi i troškovi vještačenja		1.800,00	10.000,00	
5599	ostali nematerijalni troškovi (sudske, administrativne i ostale takse, registracije, atesti,...)	25.000,00	14.930,32	15.000,00	60
53, 54 i 55	OSTALI POSLOVNI RASHODI	1.442.300,00	948.148,54	1.247.700,00	87

Tabela 17.: planirani ostali poslovni rashodi

Ostali poslovni rashodi odnose se na troškove i rashode grupe 53, 54 i 55 važećeg kontnog okvira za privredna društva. Kako je došlo do promjena u Pravilniku o kontnom okviru za privredna društva, to smo bili u obavezi da pojedine kategorije troškova drugačije razvrstamo, u skladu sa novim Pravilnikom. Tokom deset mjeseci 2020. godine ostvareno je oko 66% od ukupno planiranih ostalih poslovnih rashoda, pa se očekuje da će do kraja godine ovi troškovi biti znatno manji nego što je planirano. Ukupni ostali poslovni rashodi za 2021. godinu planirani su u iznosu koji je za 13% manji nego što je to planirano za 2020. godinu. I pored toga što su planirani u ukupno manjem iznosu nego za prethodni obračunski period, postoje i oni troškovi koji su planirani u većem iznosu: troškovi zakupnina odnose se na zakup boca za hlor, a od 2021. godine i na zakup GPS sistema za deset službenih automobila; troškovi usluga zaštita na radu uvećani su zbog potrebe za obnovu stručnih nalaza za elektro i gromobranske instalacije, kao i za obnovu stručnih nalaza o ispravnosti za bezbjedan rad sredstava za rad; troškovi zdravstvenih usluga uvećani su zbog poskuljenja troškova analize vode; dok su troškovi računovodstva i revizije uvećani zbog potrebe Društva da se odradi procjena imovine i kapitala, koja je trebala biti odrađena u prethodnom obračunskom

periodu. Ostali planirani troškovi iz ove grupe su ili niži ili na istom nivou kao što su planirani za prethodnu godinu. Treba napomenu da je amortizacija sistemski postupak rasporedjivanja nabavne vrednosti osnovnog sredstva na rashode tokom njegovog upotrebnog vijeka. Sva imovina Društva kojoj sposobnost za stvaranje prihoda opada tokom njenog vijeka smatra se amortizivom imovinom, odnosno otpisivom imovinom. Zbog imovine koja je otpisana, a nova je tek stavljena u rad obračun amortizacije je planiran u manjem iznosu nego prethodne godine za 19%. Rezervisanja za otpremnine za penziju i jubilarne nagrade su kontinuirana rezervisanja, pa se na dan bilansa od strane ovlašćenih i licenciranih lica (aktuara) procjenjuje iznos ovih rezervisanja na osnovu informacija o zaposlenima iz kadrovske službe Društva.

		PLANIRANO 2020	OSTVARENO od 01.01. - 31.10.2020.	PLANIRANO 2021	INDEX 21/20
5620	rashodi kamata po kreditima, iz DPO i ostalo	10.000,00	52,33	5.000,00	50
5699	drugi finansijski rashodi	3.000,00	0,00	2.000,00	67
56	FINANSIJSKI RASHODI	13.000,00	52,33	7.000,00	54

Tabela 18.: planirani finansijski rashodi

Obzirom da je Društvo još uvijek kreditno relaksirano, finansijski rashodi za 2021. godinu, koji se odnose na troškove kamata po kreditima, planirani su kao pretpostavka da će Društvo biti u mogućnosti da se kreditno zaduži.

		PLANIRANO 2020	OSTVARENO od 01.01. - 31.10.2020.	PLANIRANO 2021	INDEX 21/20
5740	manjkovi materijala		0,00		
5742	manjkovi alata i inventara - otpis		5.116,59		
5743					
5705	rashod osnovnih sredstava		0,00		
5760	otpisi kratkoročnih potraživanja - za tekuću godinu		747,70		
5761	direktni otpisi potraživanja (po sudskim izvrs.)		33.672,50		
5770	rashod materijala		0,00		
5790	kazne za prestupe		1.866,68		
5793	naknada štete drugim licima		6.204,01		
5794	izdaci za humanitarne i sportske namjene	40.000,00	7.993,52	15.000,00	38
5799	drugi nepomenuti rashodi		312,68		
5850	ispravka vrijednosti kupaca	400.000,00	0,00	400.000,00	100
5851	rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti		0,00		
5853	rashodi po osnovu kratkoročnih pozajmica		0,00		
5920	finansijski rashodi iz ranijeg perioda		181,19		
	REZERVISANJA (izgubljeni sporovi, kazne za prestupe, naknada štete, sudska izvršenja, manjkovi, rashodi, obezvređivanja, otpisi, investicije, troškovi IPA projekta, rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti, za plan javnih nabavki, ...)	500.000,00		380.000,00	76
57-59	OSTALI RASHODI	940.000,00	56.094,87	795.000,00	85

Tabela 19.: planirani ostali rashodi koji nisu iz poslovnih aktivnosti

Kategorijom Ostali rashodi grupe 57-59 obuhvaćeni su troškovi i rashodi koje je nemoguće sa sigurnošću planirati, jer isti ne proizilaze direktno iz poslovnih aktivnosti Društva. Zbog toga je najsigurnije planirati ukupna rezervisanja po osnovu ovih troškova i rashoda (manjkovi, izgubljeni sporovi, kazne za prestupe, naknada štete, sudska izvršenja, manjkovi, rashodi, obezvređivanja, otpisi, investicije, troškovi IPA projekta, rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti, ...). Manjkovi i otpisi materijala, osnovnih sredstava i potraživanja zavise od popisa pa je konačni ishod nemoguće predvidjeti. Osim toga Predlogom Plana javnih nabavki smanjena je potreba za određenim stavkama istog, pa se ovi troškovi mogu umanjiti u odnosu na prethodni obračunski period. U vezi sa svim prethodno

rečenim rezervisanja za pomenute troškove i rashode su planirana u iznosu od 380.000,00€. obzirom na loš finansijski rezultat u prethodnoj godini, planirani izdaci za humanitarne i sportske namjene za 2021. godinu planirani su u iznosu koji je za 62% manji od planiranih za 2020. godinu.

		PLANIRANO 2020	OSTVARENO od 01.01. - 31.10.2020.	PLANIRANO 2021	INDEX 21/20
50	NABAVNA VRIJEDNOST PRODATE ROBE	1.250.000,00	764.360,06	1.063.000,00	85
51	TROŠKOVI MATERIJALA	652.500,00	459.197,78	584.000,00	90
52	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	3.468.100,00	2.764.124,84	3.186.110,00	92
53 i 55	OSTALI POSLOVNI RASHODI	1.442.300,00	948.148,54	1.247.700,00	87
56	FINANSIJSKI RASHODI	13.000,00	52,33	7.000,00	54
57-59	OSTALI RASHODI	940.000,00	56.094,87	795.000,00	85
UKUPNO PLANIRANI RASHODI:		7.765.900,00	4.991.978,42	6.882.810,00	89

Tabela 20.: ukupno planirani rashodi po grupama za 2021. godinu

Predhodnom tabelom objedinjene su sve grupe planiranih rashoda za 2021. godinu i ukupno iznose 6.882.810,00€, što je za 11% manje nego što je planirano za 2020. godinu.

	PLANIRANO 2020	OSTVARENO od 01.01. - 31.10.2020.	PLANIRANO 2021	INDEX 21/20
UKUPNO PLANIRANI PRIHODI:	7.808.160,00	4.466.972,56	6.901.650,00	88
UKUPNO PLANIRANI RASHODI:	7.765.900,00	4.991.978,42	6.882.810,00	89
PLANIRANI DOBIT/GUBITAK	42.260,00	-525.005,86	18.840,00	45

Tabela 21.: planirani dobitak/gubitak za 2021. godinu

Sagledavajući prethodne tabele u kojima su predstavljeni projektovani prihodi i projektovani troškovi i rashodi za 2021. godinu, može se zaključiti da Društvo planira da u 2021. godini posluje pozitivno – projektovani neto dobitak prije oporezivanja iznosi 18.840,00€. S obzirom da rezultat poslovanja zavisi od ukupnog poslovanja Društva u sledećoj poslovnoj godini, zatim od uticaja iz poslovne okoline, kao i od nepredviđenih situacija (ekonomska kriza izazvana pandemijom novog koronavirusa, havarije na glavnom cjevovodu, gubitak sudskih sporova i sl.) na koje menadžment Društva ne može u potpunosti da utiče niti da ih u potpunosti predvidi, nesporno je da može doći do njegove promjene.

Zaključna razmatranja i predlog mjera

Tokom prethodnog perioda poslovanje Društva se našlo u nezavidnoj i teškoj situaciji, izazvanoj pandemijom novog koronavirusa. Pandemija se odrazila na ekonomiju cijeloga svijeta, ali je najviše uticala na turizam i ugostiteljstvo. Kako je turizam privredna grana od koje direktno zavisi poslovanje našeg Društva, bilo i za očekivati da će loša turistička sezona i manja potrošnja, kao i veći kvarovi na mreži izazvati povećanje gubitaka.

Međutim, i pored svih problema sa kojima se Društvo susretalo tokom 2020. godine, do kraja trećeg kvartala:

- *Crpljenjem sopstvenih izvora smanjili su se troškovi nabavke vode,*
- *Obaveze prema dobavljačima i zaposlenima blagovremeno su se izmirivale,*
- *Uspješno su se refundirali troškovi po osnovu naknada zarada (bolovanje) od strane Centra za socijalni rad i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore.*

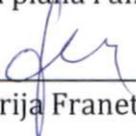
Kako je DOO Vodovod i kanalizacija Budva neprofitno društvo i kako se poslovanje Društva ne bi dovelo u pitanje, a u cilju realizacije planiranih aktivnosti u narednom periodu potrebno je preduzeti sledeće:

- *Tokom prethodnih godina dešavale su se velike promjene u Službi unutrašnje revizije. U nadi da više neće biti fluktuacija radne snage u toj službi, potrebno je obučiti i/ili prekvalifikovati zaposlene u službi i podijeliti im radne zadatke kako bi se uspostavio nesmetan rad službe u skladu sa Zakonom o reviziji i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Društvu;*
- *Kako je finansijsko poslovanje Društva opterećeno spornim potraživanjima (koja utiču na konačni rezultat poslovanja) neophodno je utvrditi po kom osnovu su ta potraživanja, da li postoji mogućnost naplate istih, ili, u slučaju ako ne postoji mogućnost naplate, predloge za otpis dati na razmatranje Odboru direktora;*
- *Nakon donošenja podzakonskih akata Zakona o komunalnim djelatnostima od strane Regulatorne agencije ili stupanja na snagu novog Zakona o vodnim uslugama (koji je u zradi) pristupiti izradi novog cjenovnika usluga koje Društvo pruža;*
- *Donošenje novog Zakona o radu, koji je stupio na snagu januara 2020. godine, iziskuje donošenje i usvajanje novog Kolektivnog ugovor Društva i novog Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, koji će biti usklađeni sa novim Zakonom i podzakonskim aktima;*
- *Pratiti realizaciju planiranih aktivnosti po svim sektorima Društva;*
- *Pratiti status pravnih lica u CRPS, kako bi se izbjegla nemogućnost naplate usled proglašenja stečaja, likvidacije firmi i slično;*
- *Nastaviti sa aktivnostima na detekciji i otklanjanju kvarova kako bi se još više smanjili gubici na vodovodnoj mreži;*
- *Obezbijediti sredstva za nabavku neophodne opreme i mašina za lakše obavljanje tehničkih aktivnosti;*

- Konkurisati za nove IPA-projekte koji se odnose na poboljšanje vodosnabdijevanja i smanjenje gubitaka na vodovodnoj infrastrukturi;
- Nastaviti ažuriranje baze podataka potrošača i korisnika usluga,
- Efikasnom upotrebom ljudskih resursa i kadrovskim poboljšanjima obezbijediti vidljive promjene u vršenju upravljačke i rukovodne funkcije;
- Izvršiti obuku i prekvalifikaciju određenog broja radne snage na poslove tehničkih struka.

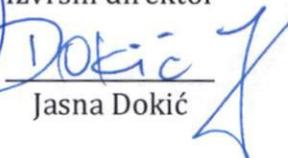
U cilju likvidnosti Društva treba se pridržavati postavljenog plana i/ili „u hodu“ sagledavati novonastalu situaciju, pa na osnovu toga donositi odluke koje bi bile s ciljem pozitivnog poslovanja Društva.

Obradila:
Služba plana i analize

Marija Franeta

Izvršni direktor

Jasna Dokić